

LA INFANCIA I L'ADOLESCÈNCIA EN RISC MALLORCA 2012

INFORME DE CONJUNTURA

Consell de
Mallorca

■ Departament de Benestar Social
Institut Mallorquí d'Afers Socials

INDEX

PREÀMBUL	2
PRESENTACIÓ	3
CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC DE LA INFÀNCIA A MALLORCA	5
INFANTS I ADOLESCENTS ALS SERVEIS SOCIALS COMUNITARIS	12
INFANTS I ADOLESCENTS ALS SERVEIS SOCIALS ESPECIALITZATS	18
INFANTS I ADOLESCENTS EN RISC EN EL SISTEMA EDUCATIU	35
INFANTS I ADOLESCENTS EN RISC EN EL SISTEMA DE SALUT	46
CONCLUSIONS	53
ANNEX	57

PREÀMBUL

“L’any 2006, el Parlament de les Illes Balears, després del corresponent debat parlamentari, va aprovar la Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l’atenció i dels drets de la infància i l’adolescència de les Illes Balears, l’objecte de la qual és assegurar la protecció integral dels infants i adolescents mitjançant el reconeixement i la garantia dels drets de què són titulars, l’establiment d’un sistema integral que els protegeixi en tots els àmbits i la fixació dels principis que han de regir l’actuació de les entitats responsables de la seva atenció.

Doncs bé, a l’exposició de motius de l’esmentada Llei, es recorden les raons i els fonaments que culminaren en la seva aprovació, tot indicant a l’inici que l’article 39 de la Constitució Espanyola assenyala que els poders públics han d’assegurar la protecció social, econòmica i jurídica de la família, i estableix que els infants han de gaudir de la protecció prevista en els acords internacionals que vetllen pels seus drets.

Així, en l’exercici de les competències en matèria de promoció i protecció dels drets dels menors d’edat, les actuacions públiques s’han d’ajustar, entre d’altres, al principi rector d’impulsar el desenvolupament d’una política integral d’atenció i protecció als menors que activi els recursos per a la cobertura de les necessitats bàsiques de salut, educació, habitatge, cultura, oci i la compensació de tota mancança que pugui impedir o limitar el desenvolupament personal i social i l’autonomia del menor d’edat.

D’aquesta manera, roman establerta la disposició general de prioritat pressupostària, la qual cosa significa que les administracions públiques de les Illes Balears, a l’àmbit de les seves competències, han de tenir, entre les seves prioritats pressupostàries, les activitats de promoció, atenció, protecció, formació, lleure, participació i integració dels infants i els adolescents”.

Aportació de l’Oficina de Defensa dels Drets del Menor (ODDM) que fa seva la Taula d’Experts com a preàmbul d’aquest informe.

PRESENTACIÓ

El ***I Informe de conjuntura de la infància i adolescència en risc a Mallorca 2012***, es presenta inclòs dins d'un nou projecte, ***l'Observatori de la Infància de Mallorca –OIM–***.

Ambdós son fruit de l'esforç i il·lusió d'Institucions i professionals envers la millora de la situació de nins, nines i joves de Mallorca, i, especialment, d'aquells que es troben en una situació de major vulnerabilitat.

L'Observatori de la infància i adolescència a Mallorca, és un òrgan de coordinació, coneixement, participació i assessorament de caire consultiu i amb capacitat de fer propostes, adscrit a la Coordinació de Menors i Família de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials i que té per propòsits:

- Promocionar els Drets de la infància;
- Ser àmbit de generació, difusió i gestió del coneixement sobre les necessitats de la infància i adolescència a Mallorca i dels seus drets;
- Crear espais de trobada d'intercanvi i comunicació permanent entre els organismes públics i la societat;
- Fomentar la coordinació i cooperació sectorial;
- Coordinar-se amb la resta dels Observatoris de l'Estat Espanyol.

Per mandat de la Unió Europea es va constituï l'Observatori Europeu de la Infància l'any 2002 i el naixement del nostre Observatori a Mallorca es fruit d'haver seguit les seves recomanacions de constituir Observatoris Estatals i Territorials, encarregats de fer investigacions, estudis de necessitats i elaboració de bones pràctiques a cada país i territori.

La seva presentació en format WEB li permet fluïdesa, interacció i possibilitat d'intercanvi en favor de l'empenta de la xarxa social.

La constitució inicial de la taula d'experts, amb representats institucionals de la infància de Mallorca i la seva participació activa, ha permès impulsar i orientar aquest projecte.

Des de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials, patrocinador i coordinador d'aquest projecte, i de la taula d'experts, es vol agrair la participació regular del representants del Govern Balear, de l'Ajuntament de Calvià, del Fons de Nacions Unides per a la Infància (UNICEF) i la Federació d'Entitats d'Atenció a la Infància i Adolescència Balear (FEIAB), i espera que els propers anys la taula pugui acollir altres representants del món de la infància i adolescència, que de forma permanent o temporal fan aportacions d'interès per a ells.

L'Informe de conjuntura neix associat a la creació de l'Observatori amb l'objecte de poder fer un diagnòstic, de periodicitat anual, el més acurat possible de les necessitats a la nostra Illa de nins i joves en risc.

La simple recollida de dades seria un propòsit fútil si aquestes no s'acompanyessin de les oportunes reflexions i suggeriments adreçats als estaments més significatius per introduir avanços i millores: administracions amb competències per vetllar per al benestar de la infància, professionals que hi treballen, amb tot el reconeixement a la seva vocació, i la institució familiar, principal depositària de les funcions de cria.

L'Informe s'estructura en v capítols, precedits per una síntesi diagnòstica i subsegüents reflexions, un capítol final de conclusions i un annex amb taules comparatives de nombre i pes de la població infanto-juvenil en el Serveis Socials segons municipis, i mapa il·lustratiu de aquells municipis amb més pes, per Illa i per proporció segons població del propi municipi.

Les dades recollides pertanyen principalment a l'any 2011, i a l'Illa de Mallorca, o als seus municipis. En cas de no haver estat possible localitzar dades d'aquest període o ajustades al territori de l'Illa, s'han inclòs dades de les Illes Balear i d'anys anteriors per la seva significança.

Des de la Secció de Planificació volem agrair l'aportació de dades realitzada des de les diferents administracions i la voluntat de col·laboració oferta. També a totes aquelles fonts documentals i estadístiques.

Finalment desitjam que aquest document serveixi per avançar en l'estat del benestar de les generacions més joves, i en la construcció d'una comunitat més ferma, més cohesionada i més sàvia.

Mallorca, novembre de 2012
Àrea de Gerència. Secció de Planificació i Documentació
Institut Mallorquí d'Afers Socials

CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC DE LA INFÀNCIA A MALLORCA

Què hem trobat

- ✓ **Distribució geogràfica dissemblant de la població**
- ✓ **Zones geogràfiques amb diferents necessitats per a la infància**
- ✓ **Alt impacte del fenomen migratori**
- ✓ **Transculturalitat i criança**
- ✓ **Llindars de pobresa extrems en la infància i les famílies de Mallorca**

Què proposam

- **Actualitzar serveis i programes per respondre a les necessitats detectades segons àrees i zones.**
- **Entendre la transculturalitat com a avantatge, no com a hàndicap per a la criança i educació responsable.**
- **Reforçar l'oportunitat de gaudir de la identitat que ofereix la nostra terra per generar xarxa social.**
- **Prioritzar les polítiques i ajuts per a la infància i l'adolescència en situació de pobresa, i garantir-ne la cobertura de les necessitats bàsiques.**

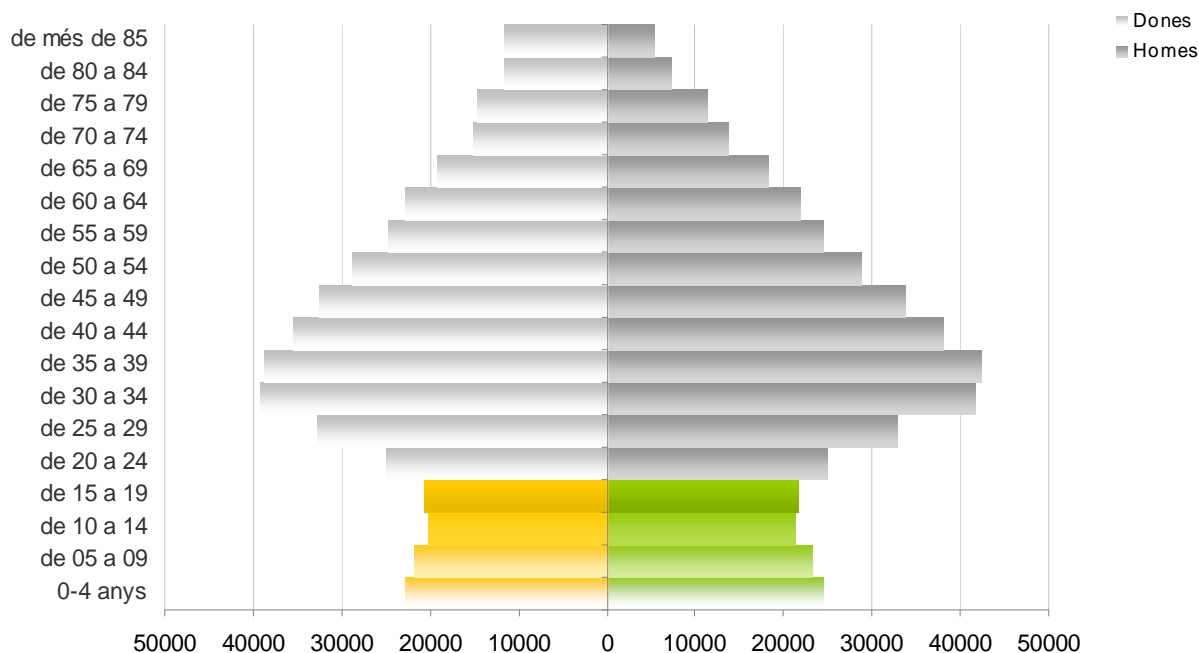
CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC DE LA INFÀNCIA A MALLORCA

1.1. DEMOGRAFIA

A l'Illa de Mallorca ens trobam una densitat de població de 240 h/km², alta en relació a la densitat del Territori Espanyol, de 93 h/Km². Dins la nostra realitat de la distribució de la població podem extreure un eix Palma-Alcúdia, on la densitat és més alta, amb Palma amb 1.942 h/km², seguit per Marratxí amb 634 h/km² i Inca 530 h/km². A l'altre extrem ens trobam la serra de Tramuntana amb municipis com Escorca amb 2 h/km², o Estellencs amb 29 h/km².

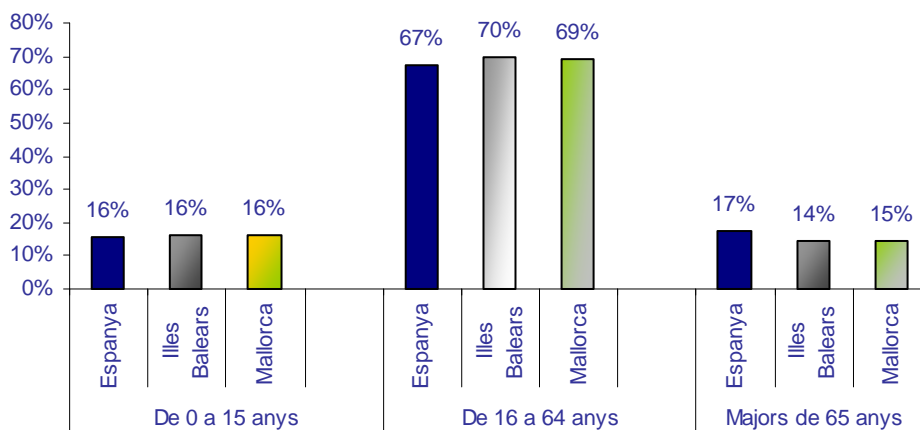
La distribució dins aquests 53 municipis es troba, a més, afectada per una gran quantitat de nuclis poblacionals, 245, a més d'un 6% de població disseminada.

Gràfica 1: Població a Mallorca 2011

Font: Observatori del Treball de la Direcció General d'Economia i Estadístiques del Govern Balear. 2012

Gràfica 2: Percentatge de població per edats, Espanya, Illes Balears i Mallorca, 2011

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE) revisió del Padró, a 1 de gener de 2012

La població infanto juvenil representa el 18,14% de la població total de l'Illa, amb 158.457 infants i joves compresos entre 0 i 17 anys. Es pot observar un creixement en el nombre de naixements en els darrers anys, amb tendència a l'estabilització.

Taula 1: Demografia d'infància i joves a l'Illa de Mallorca, 2011

Densitat de població a Mallorca	239,94 h/km2
Total població a Mallorca	873.414
Percentatge de població menys 15 anys	15%
Percentatge de població jove 15-19 anys	5%
Percentatge de població 15 i més anys	85%

Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT)

Taula 2: Distribució de la població infantojuvenil a Mallorca per grup d'edat, 2011

Edat	2011	2010	2009	2008	2007
0-4 anys	47353	47126	47051	45243	43019
5-9 anys	45168	44520	43351	42032	40266
10-14 anys	41567	40986	40301	39766	39151
15-19 anys	42121	42799	43222	43386	42164
Total persones	176209	175431	173925	170427	164600

Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT)

La distribució territorial a Mallorca segueix el patró demogràfic de l'Illa i una bona part es concentra a nuclis d'alta densitat. El 75% d'aquest grup es concentra a 9 municipis de Mallorca, un d'ells Palma, amb el 45%. Per altra banda, pobles de la Tramuntana gairebé no tenen infants i joves, com Escorca amb 0,01%, o Deià amb 0,07%.

Taula 3: Pobles de Mallorca per nombre de població infantojuvenil
Més població **Menys població**

Més població		Menys població	
Palma	79.353	Escorca	18
Calvià	10.780	Estellencs	51
Manacor	8.901	Banyalbufar	76
Marratxí	8.258	Deià	125
Llucmajor	7.504	Fornalutx	126
Inca	6.879	Ariany	142
Alcúdia	3.943	Búger	167
Felanitx	3.781	Costitx	209
Pollença	3.280	Lloret de Vistalegre	238

Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT)

Un 85% són infants i joves espanyols nascuts a Espanya i el 15% a l'estranger. Si analitzam els segments entre 1 a 5 anys i els nascuts el 2011, el 95 i el 99% respectivament han nascut a Espanya. A mesura que s'avança en edat, els percentatge d'infants nascuts a Espanya disminueix fins a una mitjana del 76% entre 14 i 18 anys. Per nacionalitat, el 80,9% són espanyols i el 19,1% estrangers.

Si analitzem la distribució de població estrangera en relació a la població del propi municipi, trobam una distribució distinta dins el territori, amb un màxim exponent que es Deià, amb 40% de menors estrangers, o Felanitx amb un 31%. I aprofitam aquest exemple per significar la desigualtat dels països d'origen en la distribució de la població estrangera en els municipis de Mallorca.

La diversitat d'uns municipis als altres (nuclis turístics, nuclis rurals, ciutats i viles, població disseminada, estacionalitat de les estades a determinats zones costeneres-turístiques) densitat de població, tipus de nacionalitat i característiques socioculturals dels diversos municipis poden ser molt diferents d'una zona a una altra, amb necessitats distintes per a la infància dels municipis, i per tant és necessari cercar respostes de serveis adaptats a la diversitat de realitats.

L'any 2010 varen néixer 9.629 infants, amb una proporció similar per sexes. Per nacionalitat, la mare, en el 69%, era espanyola; un 12% africana; un 9% europea; un 8% americana i un 2% asiàtica. Gairebé una quarta part de les mares són d'origen de països no-comunitaris.

Per nacionalitat dels dos pares, un 63% eren espanyols i un 23% estrangers. Un 12% tenia el pare o la mare espanyols i l'altre estranger, i a un 3% era desconegut. Aquest perfil ens indica la transculturalitat en les noves generacions i en les actuals dinàmiques familiars.

Com indicador de nadons de mares joves, per edats de la mare ressenyar que 130 mares tenien entre 15 i 18 anys, i 1.438 entre 19 i 25 anys. També 25 infants tenien mares entre 45 i 50 anys. Per edat del pare de mares més petites de 19 anys, n'observam edats avançades.

Taula 4: Nascuts per grup d'edat de la mare i comarca de residència estadística. Mallorca, 2010

Edat	Pla de Mallorca	Raiguer	Nord	Tramuntana	Sud	Llevant	Badia de Palma
< 15	0	0	0	0	0	0	2
15-19	5	32	21	5	14	22	138
Percentatge	1,1%	3,6%	2,4%	1,7%	2,8%	2,8%	2,4%

Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT)

Taula 5: Nascuts per grup d'edat del pare, amb mares de menys de 19 anys. Mallorca, 2010

Edat	< 20	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
Nascuts	40	79	44	25	12	2	1
Percentatge	20%	39%	22%	12%	6%	1%	0,5%

Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT)

1.2. INDICADORS DE POBRESA A LA INFÀNCIA A LES ILLES BALEARS

Disposam dels indicadors de pobresa de les Illes Balears, com a referència de pobresa per a un bon nombre d'infants a Mallorca. Les dades no discriminen entre nivells de pobresa moderada o extrema.

La següent taula mostra el valor anual en euros en el que se situa el llindar de pobresa. Amb la carestia de vida que patim, el marc de la crisi econòmica i el gravamen d'insularitat, es fàcil deduir la dificultat per a infants, joves i les seves famílies a nivell econòmic a mercè d'aquests valors i dels pròxims indicadors de la pobresa a Balears.

Taula 6: Llindar de pobresa en euros a les Illes Balears, 2010

Llars d'1 adult i 1 infant	10.931,70 €
Llars de 2 adults	12.613,50 €
Llars de 2 adults i 2 infants	17.658,90 €
Llars d'una persona	8.409,00 €

Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT) a partir de dades de l'INE. 2012

Notes:

Llindar de pobresa: el 60% de la mitjana dels ingressos anuals per unitat de consum (escala OCDE modificada), prenent la distribució de persones. Els ingressos per unitat de consum s'obtenen dividint els ingressos totals de la llar entre el nombre d'unitats de consum, segons llindar de pobresa autonòmic.

Segons l'Institut Balear d'Estadística, la taxa de pobresa de les Illes Balears el 2010 (estratègia Europa 2020) va ser de 32,4, i d'Espanya de 26,2, per una família de 2 adults i 2 infants.

Valorant l'evolució de la taxa de pobresa a Balears, observam un creixement notable a tots els segments d'edat, especialment en els menors de 16 anys, amb un diferencial de 13 en un quinquenni. Per grups d'edat, la major taxa de pobresa és per als menors de 16 anys, seguit per dones de més de 65 anys afectades per pagues de jubilació o viduitat petites; moltes d'elles són també padrines d'infants en risc i donen suport a famílies amb necessitat.

Taula 7: Evolució (2004-2010) de la taxa de risc de pobresa o exclusió social (estratègia Europa 2020)* per edat

Any	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Taxa de risc global	28	27,4	21	26,3	21,2	23,9	18,7
Menys de 16 anys	36	36	26,7	34,5	22,8	29,6	23,3
Entre 16 y 29 anys	24,7	32,6	29,2	26,2	22,5	29,6	14,8
Entre 30 y 44 anys	23,7	22,6	14,5	21	16,9	19,6	15,5
Entre 45 y 64 anys	31,2	23,9	23,9	27,5	21,4	18,6	18,1
Menys de 65 anys	25,8	31,7	24,9	31,5	31,4	31,5	26,8

Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT) a partir de dades de l'INE. 2012

*L'indicador agregat de pobresa i exclusió social que ja s'està usant per avaluar els objectius de l'Estratègia Europa 2020, agrupa tres factors:

- Renda: població sota el llindar de la pobresa
- Privació Material Severa (*PMS)
- Intensitat de treball*BITH a la persona viu en una llar amb intensitat d'ocupació baixa o nul·la (per sota de 0,2)

Per tant, si la persona reuneix una o diverses d'aquestes tres característiques es defineix com a persona que es troba en situació de risc de pobresa i exclusió social (AROPe).

Per tipus de llar, la taxa més alta correspon a les llars d'una sola persona amb el 38,9, seguit per les llars amb fills dependents amb una taxa de 27,3. No es disposen de les dades referides a Balears de llars amb un sol adult i fills dependents, que són les més pobres a l'estadística del estat espanyol, amb un diferencial de 20 punts entre dos adults i fills dependents, i un sol adult i fills dependents.

Per tipus de llar, les famílies amb fills dependents són les més nombroses, més d'un 56%, així com les que tenen més dificultats per arribar a fi de mes.

Taula 8: Distribució de població en risc de pobresa per tipus de llar a les Illes Balears, 2010

Llars d'una persona	16,91
Dos o més adults sense fills dependents	26,46
Llars amb fills dependents	56,63

Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT) a partir de dades de l'INE. 2012

INFANTS I ADOLESCENTS ALS SERVEIS SOCIALS A MALLORCA

INFANTS I ADOLESCENTS ALS SERVEIS SOCIALS COMUNITARIS

Què hem trobat

- ✓ **De la població infantojuvenil un 10% és atesa als Serveis Socials Comunitaris.**
- ✓ **Més d'una quarta part pertany a famílies monoparentals.**
- ✓ **Els diagnòstics de dificultats econòmiques i d'integració social, sumen el 65%.**
- ✓ **La meitat dels menors són espanyols i el 67% dels progenitors, estrangers. Alt pes de la immigració.**
- ✓ **Més de la meitat de les prestacions són per a família, infància i joventut.**
- ✓ **Capacitat de resposta institucional escassa o nul·la davant de determinades problemàtiques.**

Què proposam

Cooperació interadministrativa per garantir recursos adients a les necessitats detectades:

- **Programes de prevenció comunitària en els municipis.**
- **Projectes per crear teixit social i vincle territorial.**
- **Programes de millora de competència parental.**
- **Impulsar i preferenciar recursos per a famílies monoparentals i per a infància en situació d'alta necessitat.**
- **Unificació envers criteris de diagnòstics psicosocials.**
- **Avaluació de programes: costs i resultat.**

INFANTS I ADOLESCENTS ALS SERVEIS SOCIALS COMUNITARIS

2.1. LA POBLACIÓ INFANTOJUVENIL I LES FAMÍLIES ALS SERVEIS COMUNITARIS

La població infantojuvenil a Serveis Comunitaris és del 10,6% de la població menor de 18 anys de Mallorca. Un 52% a Part forana i un 48% a Palma.

Taula 9: Infants i adolescents als Serveis Socials Comunitaris de Mallorca, 2011

Nombre total	16812
Palma	8067
Part forana	8745

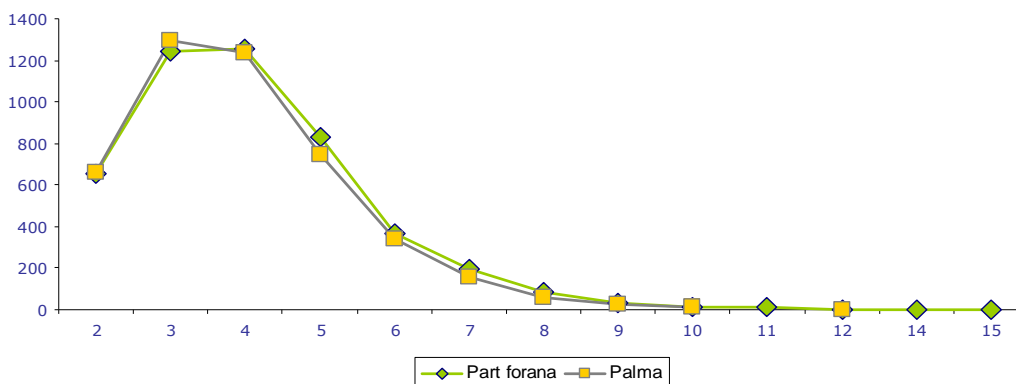
Font: Dades dels Serveis Municipals de Serveis Socials de Mallorca

La distribució per sexes és similar, amb un 53% d'homes i un 47% de dones. Per edats, la proporció també és similar, al voltant del 6% entre 1 i 9 anys, coincidint amb una proporció major d'infants més petits a la població general, i d'un 5% en edats majors. Per edat inferior a un any la proporció baixa fins al 2%.

Per nombre de membres dels nuclis de convivència, més del 50% correspon als de 3 i 4 persones, i un 15% al de dues. Hi ha un percentatge significatiu per nuclis nombrosos, on la distribució es mostra variable per municipis. A part forana, aquests nuclis ocasionalment poden arribar a ser de més de 12 persones. (Per nucli de convivència s'entén el conjunt de persones que viuen sota un mateix sostre amb vincle de sang, familiar o de conveniència).

S'observa la transformació en els nuclis de convivència, que han anat transformant-se en els darrers anys, fruit de la carestia d'habitatge, immigració, crisi econòmicolaboral, i canvis en els models de família. Les dificultats per posar nom a algunes d'aquestes tipologies es pot fer extensible a la dificultat per als infants en la definició de la identitat familiar a la que pertanyen o tenen com a referència.

Gràfica 3: Nombre de persones per nucli de convivència, Mallorca 2011

Font: Dades dels Serveis Municipals de Serveis Socials de Mallorca

La més nombrosa és, amb un 47%, parella amb fills. Un 27% són monoparentals sols o amb altres membres; un 5% grup amb relació familiar i un 1% per grup sense relació, significatiu pel que suposa per a la vivència dels infants. Gairebé un 2% són nuclis en els que hi figuren menors, però que no hi conviuen.

Taula 10: Expedients als Serveis Comunitaris segons tipus de nucli de convivència, Mallorca 2011

	Part Forana	Palma	Total	Percentatge
Parella amb fills	2578	1763	4341	47%
Monoparentals sense altres membres	705	791	1496	16%
Monoparentals i altres membres	541	508	1049	11%
Parella amb fills i altres membres	384	380	764	8%
Grup amb relació familiar	154	305	459	5%
Grup sense relació	24	77	101	1%
Parella sense fills ni altres membres	27	44	71	1%
Persona sola	47	43	90	1%
Parella amb altres membres	13		13	0%
No determinat	261	608	869	9%

Font: Dades dels Serveis Municipals de Serveis Socials de Mallorca

Per nacionalitats, un 50% dels infants i joves són d'origen espanyol i la resta pertany a més de 70 països diversos. En el cas de la nacionalitat per titularitat de l'expedient, el 58% és estranger procedent de gairebé 100 països diferents.

A les taules 11 i 12 es mostren les principals nacionalitats per menors de 18 anys i per titulars, distribuïts per Palma i Part forana, per observar diferències per establiment en el territori en els grans grups.

Taula 11: Infants i adolescents per país de naixement als Serveis Comunitaris, Mallorca 2011

	Part forana	Palma	Mallorca	Percentatge
Espanya	4888	3641	8529	50,7%
Marroc	948	548	1496	8,9%
Equador	104	420	524	3,1%
Colòmbia	102	240	342	2,0%
Senegal	48	182	230	1,4%
Argentina	124	136	260	1,5%
Romania	62	121	183	1,1%
Bulgària	33	102	135	0,8%
Mali	8	101	109	0,6%
Nigèria	10	425	435	2,6%

Font: Dades dels Serveis Municipals de Serveis Socials de Mallorca

Taula 12: Titulars dels expedients per país de naixement als Serveis Comunitaris, Mallorca* 2011

	Part Forana	Palma	Mallorca	Percentatge
Espanya	1770	1846	3616	41,7%
Marroc	703	291	994	11,5%
Argentina	122	89	211	2,4%
Colòmbia	113	192	305	3,5%
Equador	104	318	422	4,9%
Bolívia	74	194	268	3,1%
Uruguai	58	44	102	1,2%
Romania	53	72	125	1,4%
Xile	50	51	101	1,2%
Alemanya	43	10	53	0,6%
Senegal	40	89	129	1,5%
Brasil	34	36	70	0,8%
Bulgària	25	78	103	1,2%
Rep. Dominicana	19	62	81	0,9%
Nigèria	16	235	251	2,9%
Mali	2	51	53	0,6%
Perú	12	42	54	0,6%
Argèlia	5	27	32	0,4%
Guinea	4	31	35	0,4%

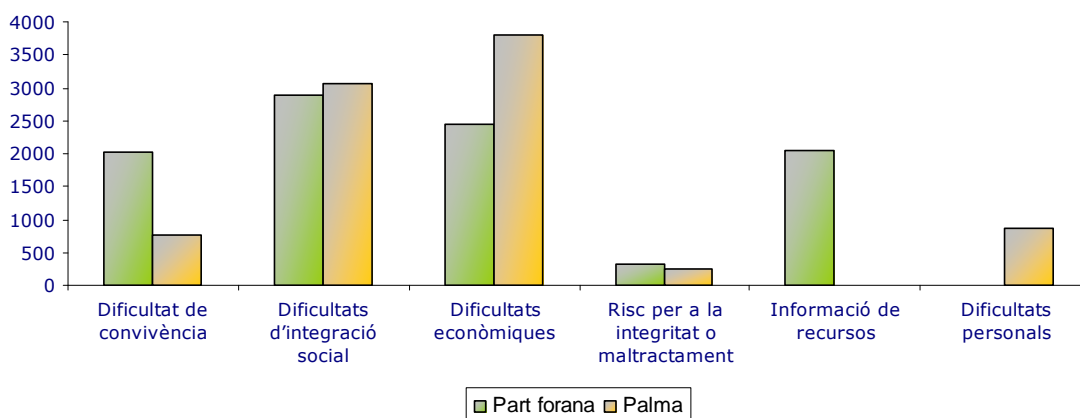
(*)No inclou Calvià

Font: Dades dels Serveis Municipals de Serveis Socials de Mallorca

A la taula 13 i a la gràfica 5 es mostren els diagnòstics dels expedients de menors a l'illa de Mallorca, tenint en compte que un expedient pot tenir més d'un diagnòstic. Aquí és necessari fer una mirada i una reflexió entre els diagnòstics de Palma i Part forana, per contemplar les diferències i demanar-nos si aquestes diferències s'expliquen només per diferències en la caracterització poblacional dels municipis o si ens trobam amb una dificultat per fer els diagnòstics de Serveis Socials amb criteris unificats.

La tasca diagnòstica és tal vegada un pilar fonamental en el treball psicosocial que orienta els objectius, clarifica l'usuari quan se li retorna, neteja confusions i fa front a l'eventual cronificació dels casos. Per tant, és un tema a revisar.

Gràfica 5: Diagnòstics d'expedients amb Menors a Serveis Socials Comunitaris. Mallorca, 2011

Font: Base de dades del PPB. IMAS

Taula 13: Diagnòstic d'expedients amb menors a Serveis Socials Comunitaris, Mallorca 2011

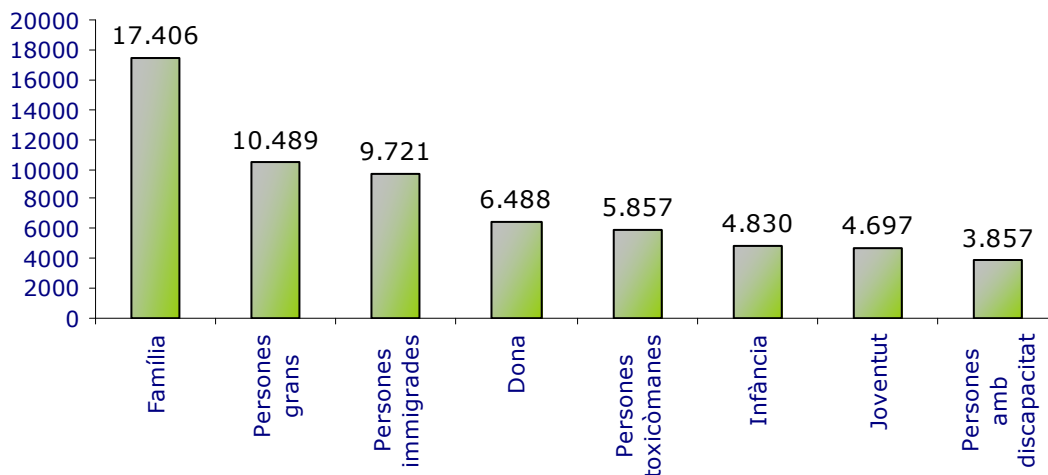
	Part forana	Palma	Mallorca
Necessitat per dificultat de convivència/relació	2018	771	2789
Dificultats d'integració social	2888	3061	5949
Dificultats econòmiques	2448	3802	6250
Risc per a la integritat i/o maltractament	321	258	579
Informació sobre l'accés als recursos	2051	-	2051
Dificultats personals	-	858	858

Font: Dades dels Serveis Municipals de Serveis Socials de Mallorca

En les dades del pla de prestacions bàsiques figuren com a persones beneficiàries de prestacions per col·lectius, prestacions per família, dona, infància i joventut, registren un total de 33.421 prestacions, que suposen el 65,7% del total de prestacions. La inclusió del col·lectiu de dona dins aquest agrupament es deu a que moltes d'elles són mares i el suport a aquest col·lectiu també ho es per als infants i joves de l'Illa.

Gràfica 6: Persones beneficiàries segons col·lectius, Pla de Prestacions Socials Bàsiques. Mallorca, 2011

Font: Base de dades del PPB

A l'enquesta dels professionals de Serveis Socials Comunitaris, elaborada el 2010 pel Servei de Planificació i Formació de Serveis Socials de la Direcció General de Família, Benestar Social i Atenció a Persones en Situació Especial del Govern de les Illes Balears, es valoren, entre d'altres, una resposta insuficient per a famílies monoparentals, per les problemàtiques d'absentisme escolar, i insuficiències per fer front a les bandes juvenils. Els municipis d'entre 20.000 i 50.000 habitants són els que registren una problemàtica important relacionada amb aquest àmbit i a 26 municipis responen que la capacitat de resposta institucional o bé és nul·la o bé escassa.

Com a necessitats, demanen, a més, Programes d'intervenció socioeducativa en infància i família, i l'augment del treball comunitari contemplant la necessitat de revalorar el vincle territorial i comunitari per al desenvolupament de les polítiques públiques, creant teixit social. Valoren, a més, les reduïdes experiències comunitàries i el foment de projectes de prevenció.

INFANTS I ADOLESCENTS ALS SERVEIS SOCIALS A MALLORCA

INFANTS I ADOLESCENTS ALS SERVEIS SOCIALS ESPECIALITZATS

Què hem trobat

- ✓ **Alt nombre de demandes al Servei de Protecció vinculat a conductes conflictives no resoltes des de la parentalitat i la comunitat.**
- ✓ **1193 infants i joves protegits. El 55%, tuteles.**
- ✓ **Fort protagonisme de famílies acollidores que donen suport al 40% d'al·lots de protecció.**
- ✓ **59% de població major de 13 anys als centres residencials. Reptes per a l'emancipació.**
- ✓ **Fracàs social de contenir el conflicte en els joves i delegació en els serveis judicials.**

Què proposam

- **Ordenar i clarificar els nivells competencials de les administracions i les normatives reguladores en l'àmbit de la prevenció, protecció i inadaptació social.**
- **Implementar sistemes d'avaluació de costos i resultats.**
- **Potenciar els programes de suport a famílies biològiques i famílies acollidores.**
- **Créixer en la especialització dels programes.**
- **Acurçar el temps en els processos de valoració en els àmbits de protecció, reforma i judicials.**

INFANTS I ADOLESCENTS ALS SERVEIS SOCIALS ESPECIALITZATS

L'Oficina de Defensa dels Drets del Menor (ODDM) ofereix el servei "Telèfon d'Ajuda a Nins i Adolescents", el 900 20 20 10. Aquest servei disposa de la línia del nin i l'adolescent, que atengué 1.951 trucades al 2011 a les Illes Balears; i una altra de l'adult i la família que n'atengué 110 en el mateix període.

Com a inici d'aquest capítol, mostrem el que preocupa o angoixa la infància i la joventut quan es decideixen a demanar ajuda per ells mateixos a través d'un telèfon. Destaca que el motiu principal de demanda d'ajuda per a les línies indicades anteriorment és la violència contra un menor.

Taula 14: Percentatge de distribució de telefonades segons motiu. Illes Balears, 2011

	Línia nins adolescents	Línia adults i família
Violència contra un menor	37%	50%
Dificultats de relació	5%	--
Problemes de sexualitat	21%	2%
Problemes amic	5%	--
Problemes sentimentals	16%	--
Problemes jurídics	--	18%
Problemes psicològics	11%	2%
Fuga	5%	--
Queixa institucions	--	2%
Separació/custòdia i règim de visites	--	18%
Acolliment/tutela/adopció	--	6%
Problemes de conducta	--	2%

Font: Oficina Drets del Menor. Govern de les Illes Balears

Taula 15: Distribució segons tipus de violència referida a la telefonada. Illes Balears 2011

Maltractament físic	29%	48%
Maltractament psicològic	14%	16%
Abús sexual	-	4%
Abandonament	-	20%
Agressions (extrafamiliars)	-	4%
Violència de gènere	29%	4%
Assetjament escolar	29%	4%

Font: Oficina Drets del Menor. Govern de les Illes Balears

3.1. INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA D'ALT RISC. SERVEI DE MENORS I FAMÍLIA A MALLORCA.

3.1.1. DEMANDES

A l'Institut d'Afers Socials de Mallorca el 2011 les demandes ateses pel Servei de Menors i Família han estat 1.630, de les quals 1.237 eren demandes noves.

A la distribució d'aquestes demandes, gairebé un 30% va arribar des dels serveis judicials, un 91% derivat per fiscalia de Menors. Una quarta part des de particulars i la resta des d'altres serveis. L'alta incidència de demandes dels serveis judicials es correspon a adolescents o joves en situació de conflicte.

Taula 16: Serveis derivants al Servei de Menors i Família, Mallorca 2011

Serveis judicials	28,7%
Particulars	25,4%
Serveis socials	18,0%
Forces i cossos de seguretat	16,7%
Centres Escolars	9,2%
Serveis mèdics	6,4%
Servei de Menors	6,0%
Altres	4,2%
SADIF	0,4%

Font: Base de Dades de l'IMAS

Per motiu de la demanda, les dificultats vinculades a negligència i dificultats en els progenitors, conformen el 54%. La incapacitat parental de control de conducta hi afegeix un 21%, és a dir 1390 demandes. El 25% restant, 463, es distribueix en situacions de maltractament, abús o impossibilitat.

Els principals motius de demanda no presenten diferències significatives en relació a l'any 2010, excepte una disminució del 30% en "Dificultats en els progenitors". A la categoria "Impossibilitat temporal" s'han duplicat les demandes i a la de "maltractament psíquic" ha augmentat un 38%.

**Taula 17: Principals motius de demanda.
Mallorca, 2011**

Dificultats en els progenitors	520	28 %
Negligència/abandó físic	477	25,7 %
Incapacitat control conducta menors	388	20,9 %
Abús sexual	173	9,3 %
Maltractament físic	110	5,9 %
Impossibilitat temporal	85	4,5 %
Maltractament psíquic	40	2,1 %
Impossibilitat definitiva	23	1,2 %
Incompliment	16	0,8 %
Maltractament prenatal	12	0,6 %
Menors estrangers no acompanyats	5	0,2 %
Explotació laboral (mendicitat)	4	0,2 %

Font: Memòria IMAS 2011

D'aquestes demandes se n'obriren 83 expedients de protecció i se'n reobriren 201, el 17%. Igualment, s'obriren 537 diligències informatives, de les quals 199 pertanyien a menors infractors. El 41% de les demandes varen ser casos valorats com a no-competència del Servei.

**Taula 18: Resultat de la investigació i avaluació de les demandes
precaucionades al Servei de Menors i Família. Mallorca, 2011**

Diligències informatives obertes	338
Diligències informatives obertes a infractors	199
Expedients oberts a l'equip de primera valoració i urgències	83
Reobertures	201
Valoracions de la Unitat de Valoració d'Abusos Sexuals Infants	140
Casos valorats com a no-competència del Servei	669

Font: Memòria IMAS 2011

3.1.2. INFANTS I ADOLESCENTS AMB EXPEDIENT DE PROTECCIÓ AL SERVEI DE MENORS I FAMÍLIA

El 2011, han estat actius 1.393 casos al Servei, que representa el 0,87% de la població entre 0-17 anys de Mallorca.

A 31 de desembre de 2011 hi havia 1193 expedients actius i durant aquest any es varen obrir 203 nous expedients i se n'arxivaren 262.

Es varen executar 404 mesures de protecció. En relació amb l'any anterior, hi hagué un 16% més de tuteles i un 18% menys de declaracions de risc.

Taula 19: Mesures jurídiques. Mallorca, 2011

	Mesures executades	Mesures a 31/12/2011
Declaració de risc	140	294
Guarda	112	239
Tutela	152	660

Font: Memòria IMAS 2011

Per nacionalitats, aquests menors són majoritàriament espanyols, un 85%, essent diversa la nacionalitat dels pares. De l'Equador n'hi ha un 1,4%; del Marroc i de Colòmbia un 0,9%; i de l'Argentina un 0,8%. La resta, de diferents indrets del món.

El Servei de Menors i Família presta atenció especialitzada als infants que requereixen protecció i ho fa a través d'un procés d'intervenció individualitzat que desenvolupa des de diversos programes, que van des de la recepció i valoració dels casos, a la realització d'un pla d'actuació, la seva execució i revisió. L'objectiu d'aquest procés és garantir el benestar infantil, assegurar la seva protecció i treballar per la recuperació de la funcionalitat parental, aplicant les mesures jurídiques necessàries. Malauradament, s'han d'aplicar mesures de separació temporal o definitiva a una part important d'infants amb expedient al Servei.

Els equips territorials s'encarreguen de fer inicialment el disseny del pla de cas, de forma coordinada amb altres tècnics d'altres serveis que hi intervenen. En fan el seguiment i la seva revisió, i proposen els recursos necessaris per a la intervenció.

Els infants en situació d'acolliment familiar el 2011 varen ser 480. El programa que més infants atengué va ser el d'acolliment en família pròpia, on hi trobam infants de totes les edats, des de 0 a 18 anys. El programa de famílies alienes té un perfil d'infància més petita, amb nins entre 0 i 5 anys.

Aquests programes experimenten una evolució favorable des de la seva implantació.

Taula 20: Menors en Acolliment Familiar, Mallorca 2011

Programa Famílies Niu amb família pròpia	328
Programa Famílies Niu Cangur	86
Programa Famílies Niu amb família externa	66

Font: Memòria IMAS, 2011

Durant el 2011 els infants que varen completar el procés d'adopció nacional varen ser 25 mentre que 60 estaven en acolliment preadoptiu, dels quals 7 presentaven necessitats especials. Altres 13 infants varen incorporar-se al procés de selecció de famílies.

A més, 44 infants varen completar el procés d'adopció internacional, dels quals en destaca el 61% de procedència russa.

Quant al programa de postadopció, que oferia servei a famílies adoptives i fills, i també acompanyament en la recerca dels orígens familiars, ha desaparegut l'any 2011. Fins llavors, va atendre individualment 235 famílies i, a través de tallers grupals, 530 persones. S'han atès, també, 44 sol·licituds de recerca d'origen, de les quals 35 corresponen a l'any 2011. El programa de postadopció es va obrir l'octubre de 2006 i la seva evolució de demanda va anar creixent molt fins al moment de la seva clausura.

El programa d'Intervenció Psicoterapèutica ha atès 487 infants i adolescents. Durant el 2011 s'han obert 177 casos nous, un 19,2% més que l'any 2010, i se n'han tancat 175, un 20,5% més que l'any anterior. El Programa ha valorat un predomini de tractaments terapèutics de caire coactiu en els casos d'abandonament del tractament.

També s'han atès 380 grups familiars.

Per perfil dels menors atesos, la distribució per sexe és similar. Un 40% tenien entre 11 i 15 anys, i un 27% entre 16 i 18; és a dir, que el 67% es troba en l'adolescència. El 25,46% ha estat víctima de violència familiar.

Taula 21: Programa d'Intervenció Psicoterapèutica, edat dels menors atesos. Mallorca, 2011

0 - 5 anys	7,8 %
6 - 10 anys	27,1 %
11 - 15 anys	40,4 %
16 - 18 anys (o més)	27,1 %

Font: Memòria IMAS, 2011

Fent referència a la finalitat del programa de protecció dels menors atesos, el nombre de menors derivats a la Secció d'Infància i Família amb finalitat de diagnòstic i de reunificació familiar augmenten respecte a l'any anterior un 17,1 % i un 3,3 % respectivament; per contra, disminueixen el nombre de menors amb programes amb finalitat de separació definitiva un 7,3 %, preservació familiar 3 % i emancipació amb un 2,1%. Més de la meitat d'aquests infants i joves tenen la finalitat del seu pla de cas sense definir, en fase de diagnòstic. En principi són casos arribats al Servei abans d'haver finalitzat la valoració. Volem assenyalar la importància del diagnòstic en el treball psicosocial dels serveis especialitzats com abans ho hem fet en els serveis socials comunitaris.

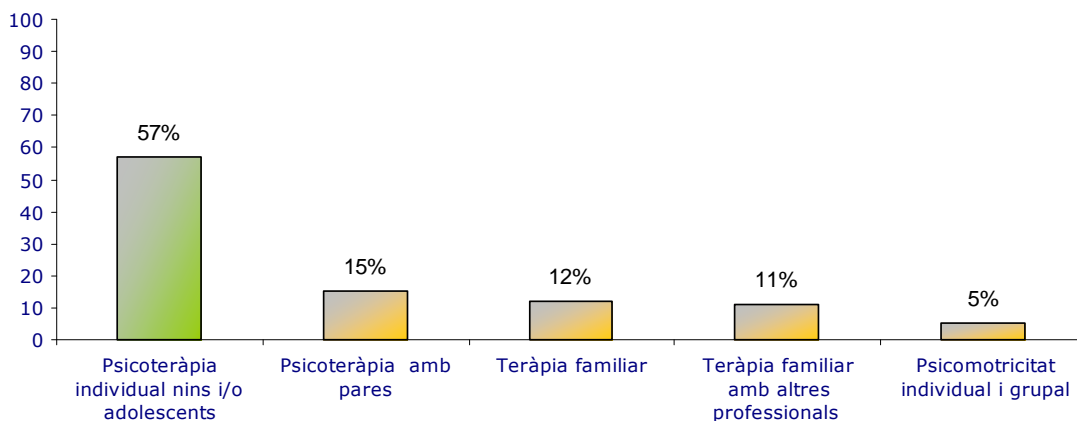
Taula 22: Distribució per finalitat principal del pla de cas, d'expedients derivats al SIF. Mallorca, 2011

Diagnòstic	53,7 %
Separació definitiva	21,1 %
Preservació	14,3 %
Reunificació	9 %
Emancipació	2 %

Font: Memòria IMAS, 2011

A la gràfica següent s'observa la distribució per tipus d'intervenció terapèutica, predominant les intervencions de infants i joves, i les de teràpia familiar.

Gràfica 7: Percentatges per tipus d'intervenció psicoterapèutica. Mallorca, 2011

Font: Memòria IMAS, 2011

El programa residencial és una modalitat d'exercici de la guarda que té com a finalitat respondre a les necessitats integrals i circumstancials dels menors i de les famílies, dóna resposta al pla de cas, i atén els emergents que apareixen durant el procés d'atenció residencial.

Els objectius d'aquest programa són:

Proporcionar un context segur, nutritiu, protector educatiu i terapèutic; ajudar les famílies a modificar les condicions, així com els comportaments parentals i filials que han dificultat una vida familiar adequada; i preparar els menors i els pares per a les alternatives a la reunificació familiar, quan no sigui possible o no convingui per als menors; i proporcionar als adolescents els recursos i habilitats necessàries per a una transició adequada a la vida adulta.

Durant el 2011 es varen atendre des d'aquest programa 502 menors. A dia 31 de desembre de 2011 hi havia 314 infants i adolescents acollits en els diferents centres residencials. En acolliment residencial, les xifres totals han variat poc respecte de l'any 2010.

Taula 23: Distribució de places als centres, Mallorca 2011

Places infantils	89
Places adolescents	109
Places terapèutiques per adolescents	21
Places per infants i adolescents (3-17 anys)	109
Places per greus discapacitats	15

Font: Base de dades del Servei de Menors i Família, del IMAS, 2011

El parc assistencial per menors en necessitat de protecció al 2011 comptava amb 6 centres propis, dels quals 2 són centres de primera acollida i diagnòstic (infantil i adolescents) i 4 d'atenció residencial fent un total de 79 places que, a dia 31 de desembre, es trobaven ocupades per 84 menors; cinc places més, atesa la necessitat de donar cobertura a les demandes del centre d'acollida d'adolescents Can Mercadal.

A més, l'IMAS tenia concertades amb entitats privades un total de 264 places a 17 centres. Dia 31 de desembre de 2011 n'hi havia 216 ocupades, el 81 %.

Per als menors que, per les seves característiques personals, requereixen d'una atenció residencial especialitzada, la Coordinació de Menors i Família concerta places a centres especialitzats segons la necessitat, la majoria, fora de la nostra comunitat.

Aquestes dades suposen que a final del 2011 un 33% de menors del servei estaven en situació d'acolliment residencial, dels quals un 5% estaven a centres d'acollida i de primer diagnòstic i un altre 5% a centres d'atenció residencial especialitzada. La resta es trobava en acolliment residencial en centre que per tipologia estan distribuïts en la seva majoria en centres per infants i centres per adolescents.

En general els centres residencials es troben especialitzats per edat, contemplant les necessitats dels infants, o les necessitats dels joves per preparar-los per a l'emancipació, o per dur a terme el primer diagnòstic i la primera acollida.

Per menors amb necessitats especials teníem 18 menors acollits a centre per persones amb discapacitats, a més hi ha infants amb discapacitats que estan integrats a la resta de centres. Altres 15 menors estaven a centres fora de Mallorca amb necessitats especials per trastorns de conducta greu.

Sa Pedra viva és un centre que es va crear com a centre terapèutic per a infants menors de 6 anys, però el projecte no va tirar endavant i el centre es va tancar a principis del 2012.

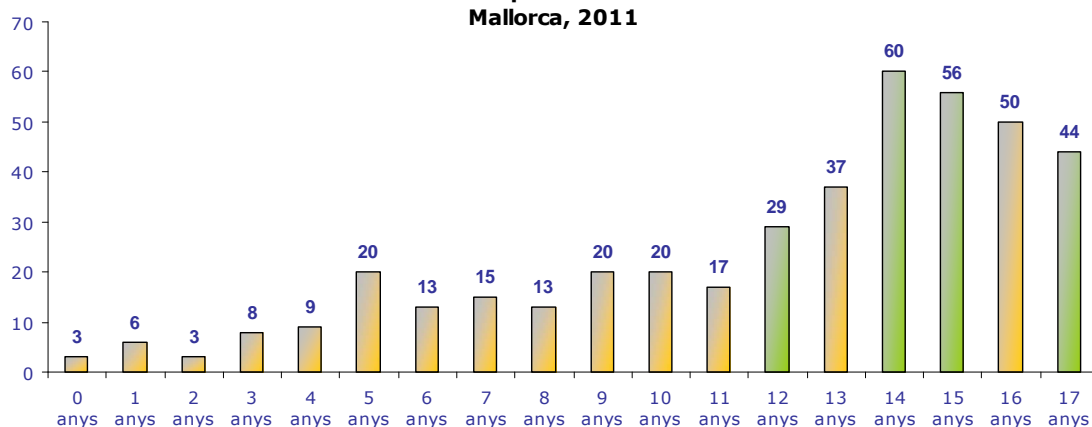
Dels infants i adolescents que han estat l'any 2011 en situació d'acolliment residencial, observem en les gràfiques 8a i 8b que el gruix per edats es troba concentrat entre els 13 i 17 anys. El 59% dels menors acollits són adolescents, que bé han arribat al serveis en aquesta edat per dificultats de control parental, o bé són acolliments residencials de llarga durada.

Aquesta infància planteja el repte d'anar preparant sortides i emancipacions exitoses, especialment dins l'entorn de crisi actual. De fet, hi ha recursos suficients per poder atendre els que arriben a la majoria d'edat i volen seguir un procés des d'un recurs integral, però d'una banda són joves que volen sortir d'una història d'institucionalització, amb dificultats adaptatives, i d'altra, es troben amb el greu problema de poder integrar-se laboralment amb garanties d'estabilitat suficient.

A la gràfica també es pot observar que un 14% d'infants entre 7 i 12 anys estan en risc de passar a ingressos de llarga durada i amb dificultat d'alternatives si els programes de reunificació familiar fracassen.

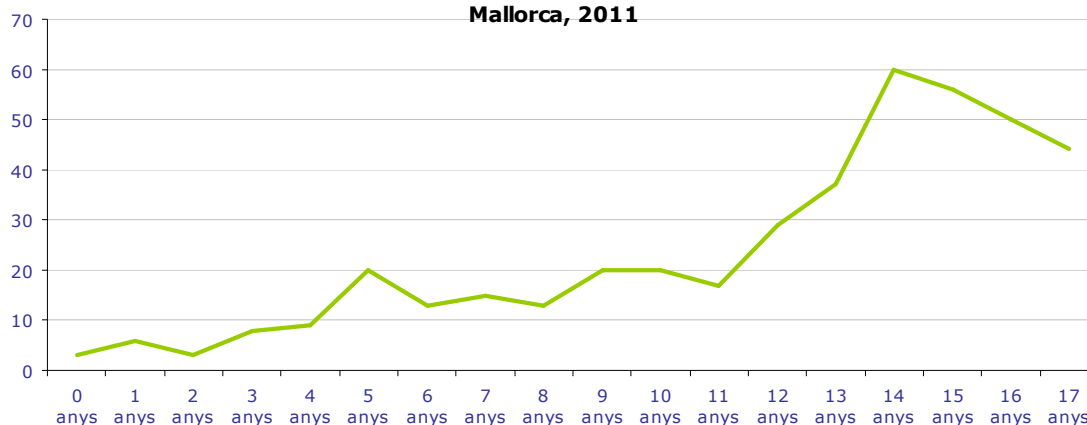
Sols un 15% d'infants pertanyen a edats entre 0 i 6 anys. Són un total de 62 infants, dels que 6 es troben en els programes de Caliu i Residència Jorbalán, en situació d'atenció amb la mare biològica, i altres 36 nins es trobaren en situació d'acolliment a la Unitat de Primera Acollida i Diagnòstic. Aquest és un dels major èxits del programa de famílies cangurs, del Serveis de Protecció de Menors i Família a Mallorca, que han aconseguit que especialment els infants de 0 a 3 anys en situació de necessitat d'acollida, passin a estar en famílies i no en un centre residencial, intentant evitar així seqüeles majors, i facilitar un context el més similar possible a la família i normalitzat.

Gràfica 8a: Nombre de menors per edat acollits a centres residencials. Mallorca, 2011

Font: Registre de dades de Coordinació de centres residencials del Servei de Menors i Família.

Gràfica 8b: Nombre de menors per edat acollits a centres residencials. Mallorca, 2011

Font: Registre de dades de Coordinació de centres residencials del Servei de Menors i Família.

L'IMAS disposa de programes de mediació i integració familiar gestionats per diferents entitats privades amb els objectius de: realitzar el seguiment dels menors amb mesura d'acolliment familiar permanent i preadoptius oferint-los suport psicològic i educatiu per afavorir una bona evolució de l'acolliment.

- Supervisar i controlar les visites programades amb menors amb mesura de protecció que han estat separats de la seva família.
- Intervenir en el nucli familiar dels menors amb mesura de protecció i les seves famílies per disminuir el risc o facilitar el seu retorn.
- Facilitar la transició del centre de protecció a la vida independent als joves tutelats.
- Oferir una intervenció professional específica a pares i nins de 0-3 anys per millorar les capacitats parentals.
- Oferir una intervenció professional específica a mares en situació de privació de llibertat i els seus fills per millorar les capacitats parentals.
- Oferir una atenció educativa i lúdica a nins amb mesura de protecció en el marc d'un programa de preservació familiar.

Taula 24: Persones ateses als programes de mediació i integració familiar, Mallorca 2011

	Famílies	Menors
Programa de suport per a menors amb mesura d'acolliment	118	131
Programa de suport per a menors amb mesura d'acolliment	308	359
Programa de visites familiars a menors protegits (famílies)	179	267
Programa d'intervenció socioeducativa a domicili amb	98	195
Programa de preparació, suport i seguiment de l'emancipació		84
Servei socioeducatiu per a infants i famílies: espai familiar	35	40
Programa d'atenció educativa i d'esplai Es Ferreret		44
Programa d'atenció educativa i d'esplai Naüm		6
Programa d'atenció educativa i d'esplai Espiral		33
Programa d'inserció sociolaboral Labor Activ@te		78

Font: Entitats col·laboradores que gestionen els programes.

3.2. INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA D'ALT RISC. MENORS EN SITUACIÓ DE CONFLICTE SOCIAL

3.2.1. MENORS AMB MESURES JUDICIALS

Pel que fa a menors i justícia el 2011 es registraren als jutjats de menors, segons consta a la memòria del 2011 del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, 1.097 assumptes, que suposa un descens en relació al 2010 de -9,40. El descens es donà al grup de 16-17 anys, però augmentà als nins de 14-15 anys.

Del nombre d'infraccions, un 66% correspon a delictes, mentre un 44% correspon a faltes. D'entre aquestes destacam que un 37% són delictes contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic, un 17% són faltes contra les persones, un 15% són faltes contra el patrimoni i un 7% i 6% delictes contra la seguretat col·lectiva i contra la llibertat.

**Taula 25: Nombre d'infraccions penals de menors condemnats.
Illes Balears 2011**

Totals Delictes	741	Totals Faltes	375
De l'homicidi i les seves formes	3	Faltes contra les persones	194
Lesions	53	Faltes contra el patrimoni	165
Contra la llibertat	69	Faltes contra l'ordre públic	16
Tortures i integritat moral	34	Altres faltes sense	0
Contra la llibertat i indemnitat sexuals	8		
Contra la intimitat, dret a la pròpia imatge	3		
Contra el patrimoni i ordre	410		
Contra la seguretat col·lectiva	82		
De les falsedats	7		
Contra l'Administració de Justícia	46		
Contra l'ordre públic	22		
Altres delictes sense especificar	4		

Font: IBESTAT

Del total de les 1272 mesures imposades al 2011 pel Jutjat de menors a menors amb edat compresa entre 14 i 17 anys observam en la distribució per sexe que un 84% correspon a homes i un 16% a dones. Per edat un 24% de les mesures són imposades a menors entre 14-15 i un 76% a menors dins l'interval de 16-17 anys. A més, 421 mesures varen ser imposades a joves entre 18 i 21 anys.

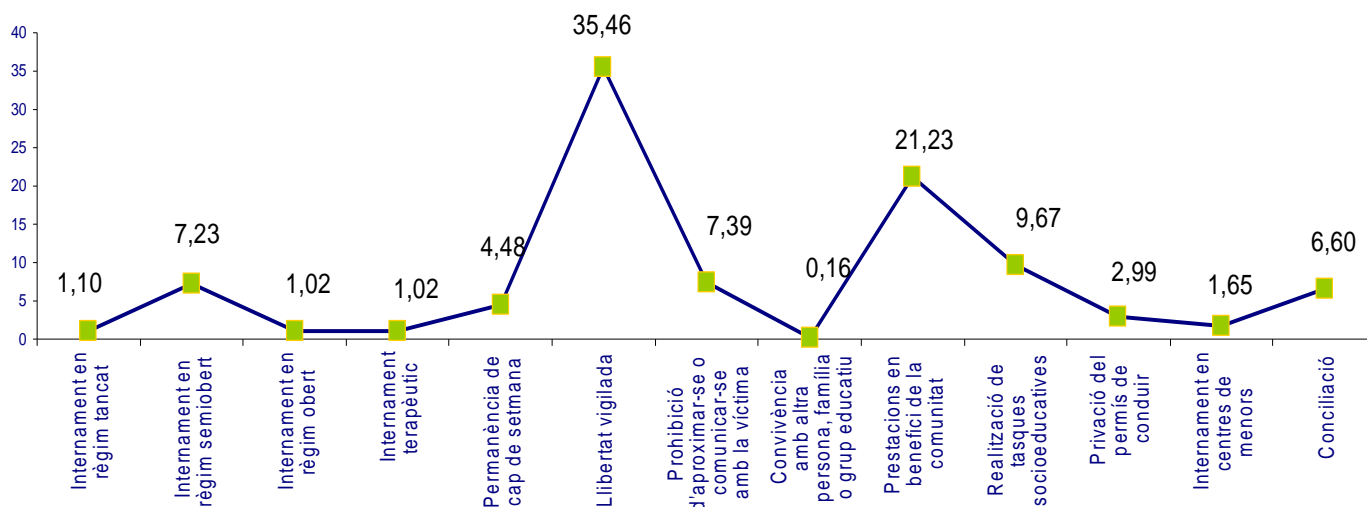
Taula 26: Tipus de mesures imposades pel Jutjat de Menors, Illes Balears 2011

	MESURES NOTIFICADES 2011				MESURES EN EXECUCIÓ 2011			
	Homes		Dones		Homes		Dones	
	14-15	16-17	14-15	16-17	14-15	16-17	14-15	16-17
Interval d'edat								
MESURES PREVISTES A L'ART. 7								
Internament en règim tancat	0	13	1	0	3	23	1	1
Internament en règim semiobert	12	63	5	12	23	95	7	15
Internament en règim obert	8	4	0	1	8	9	0	0
Internament terapèutic	0	9	2	2	2	12	2	0
Tractament ambulatori	0	0	0	0	0	0	0	0
Assistència a centre de dia	0	0	0	0	0	0	0	0
Permanència de cap de setmana	4	43	2	8	2	11	1	2
Libertat vigilada	99	286	16	50	84	320	14	55
Prohibició d'aproximar-se a la víctima	9	69	6	10	21	82	5	10
Convivència amb altra persona o grup educatiu	0	2	0	0	0	8	1	0
Prestacions en benefici de la comunitat	52	180	15	23	45	294	14	46
Realització de tasques socioeducatives	23	77	7	16	25	94	5	15
Amonestació	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD
Privació del permís de conduir	2	35	1	0	3	44	1	2
Inhabilitació absoluta	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD
MESURES CAUTELARS								
Internament en centres de menors	7	11	2	1	7	17	2	1
Altres mesures	0	0	0	0	0	0	0	0
MEDIACIÓ EXTRAJUDICIAL								
Conciliació	24	32	13	15	34	53	22	28
Reparació del dany	0	0	0	0	0	0	0	0

Font: Servei de Menors. Direcció General de Família

Per tipus de mesures imposades observam a la gràfica 9 que la més freqüent és la de llibertat vigilada seguida per les prestacions en benefici de la comunitat i realització de tasques socioeducatives. En situació d'internament en diferents modalitats es dona un 15% de mesures. Per internament tancat i semiobert la proporció és més alta entre joves de 16 i 17 anys mentre que per internament terapèutic la proporció és més alta per joves entre 14 i 15 anys. Hi ha una sèrie de mesures que no han estat imposades durant el 2011, com el tractament ambulatori, centre de dia i reparació del dany.

Gràfica 9: Percentatge de tipus de mesures imposades, Illes Balears 2011

Font: Servei de Menors. Direcció General de Família

3.3. UNITAT DE SUPORT I ATENCIÓ A LES FAMÍLIES

És un recurs interdisciplinari especialitzat de la Direcció General de Família, Benestar Social i Atenció a Persones amb Situació Especial del Govern de les Illes Balears destinat a donar suport a les famílies amb dificultats de relació o amb conflictivitat per tal de millorar les relacions i les dinàmiques en el nucli de convivència, capacitar les famílies per atendre adequadament els fills, i reduir-ne el malestar afegit.

S'hi poden acollir les famílies o els membres de la unitat familiar en alguna de les situacions següents: dificultats en l'exercici de les competències parentals; situacions de violència filioparental; dificultats en processos de separació o divorci i altres situacions amb problemàtiques de conflictivitat dins el nucli familiar.

L'accés a la Unitat és per derivació d'altres serveis públics mitjançant un protocol de derivació.

Aquest servei ha atès un total de 777 famílies l'any 2011 a les Illes Balears en els seus diversos programes i tots, llevat del Punt de Trobada de Famílies i Competència Familiar es despleguen a Mallorca, i més específicament des de Palma. Són programes terapèutics, algun d'ells tallers de format grupal, que incorporen, a més, un caire preventiu davant la conflictivitat.

Taula 27: Unitat de Suport i Atenció a les famílies, CAIB. Mallorca, 2011.

Programa o servei	Nombre de famílies ateses
Programa d'intervenció familiar	192
Programa Violència familiar	54
Programa Mediació familiar	106
Unitat tractament abús sexual infantil (UTASI)	68
ATURAT	25
Programa Competència familiar	82
Punt de Trobada de Famílies	145
Taller d'acompanyament ruptura de parella	22

Font: Direcció General de Família, Benestar Social i Atenció a Persones amb Situació Especial del Govern de les Illes Balears

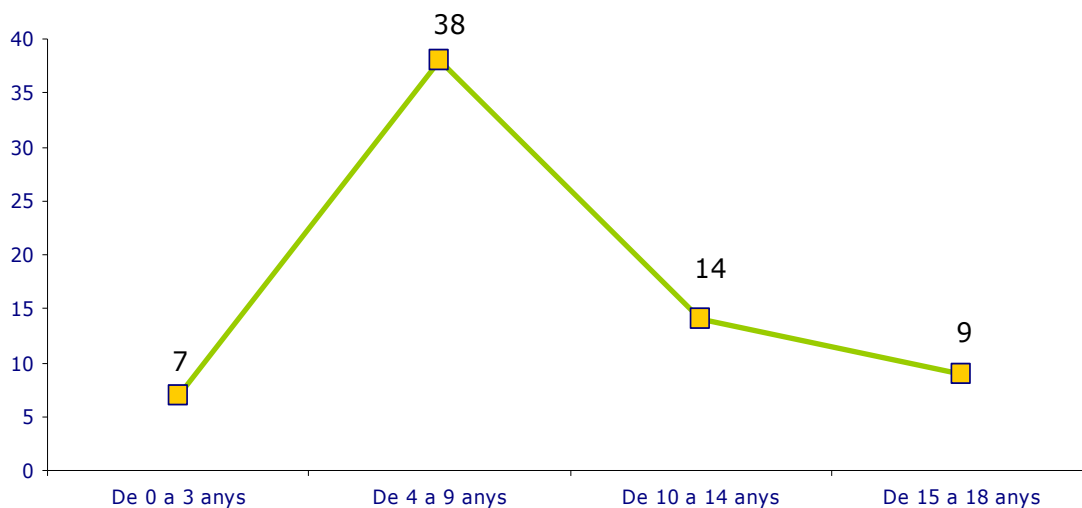
En referència al Programa de Competència Familiar, s'ha desenvolupat a Mallorca a 6 municipis de Part Forana. Ha atès 123 adults i 127 infants, i de les 82 famílies que iniciaren el programa, 63 el finalitzaren, fet que s'ha de valorar positivament. S'ha desplegat en els municipis d'Alcúdia, Capdepera, Felanitx, Sant Llorenç des Cardassar, Sóller i Son Servera.

Aquest programa i el Punt de Trobada de Famílies es desenvolupen amb criteris de descentralització i apropa el recurs a l'usuari.

Quant al Punt de Trobada de Famílies, s'ha produït un augment a Palma del 5% de famílies ateses en relació a l'any 2010, mentre que Inca i Manacor es mantenen estables. El perfil seria de mare com a progenitor custodi amb un règim de visites d'intercanvi a les Illes, mentre que la partida judicial d'Inca, la majoria tenen un règim de visites tutelades.

En el programa UTASI s'han atès 69 menors, la majoria nines, en edats compreses entre 4 i 9 anys. El 71% eren abusos intrafamiliars.

Gràfica 10. UTASI. Menors atesos per edat, 2011

Font: Direcció General de Família, Benestar Social i Atenció a Persones amb Situació Especial del Govern de les Illes Balears

A tots els programes, excepció del programa de Competència Familiar, el percentatge de famílies ateses de Palma s'apropa o supera el 70%, mentre que la resta provenen de la Part Forana.

INFANTS I ADOLESCENTS EN RISC EN EL SISTEMA EDUCATIU

Què hem trobat

- ✓ **Impossibilitat del sistema per integrar l'alt creixement de la taxa d'alumnat en la darrera dècada.**
- ✓ **Taxa més alta d'Espanya d'alumnat estranger.**
- ✓ **12% d'alumnat té necessitats educatives especials.**
- ✓ **Altes taxes de fracàs escolar, retard escolar, abandonament educatiu, i taxes baixes d'escolarització i graduació.**
- ✓ **Espectacular creixement de demanda als PQPI**

Què proposam

- **Considerar la gravetat de l'estat de l'educació per tal de donar suport a totes les iniciatives que promoguin l'èxit escolar i la normalització.**
- **Promocionar alternatives a la inadaptació escolar i l'abandonament primerenc.**
- **Potenciar els recursos que facilitin l'adaptació curricular i la finalització de la formació.**
- **Anticipar el fracàs escolar, amb intensificació de programes primerencs de prevenció a les primeres etapes formatives.**
- **Implicació de la família i la comunitat per recolzar el sistema educatiu.**

INFANTS I ADOLESCENTS EN RISC EN EL SISTEMA EDUCATIU

Aquest apartat s'ha nodrit en bona part de *l'Anuari de l'Educació de les Illes Balears 2011-Fundació Guillem Cifre de Colonya i la Universitat de les Illes Balears*-, publicació que recomanem a aquelles persones que estiguin interessades a aprofundir en la realitat de l'educació i la formació a les nostres Illes, i del que hem extret a més de dades, qualcun paràgraf que es senyala en cursiva, seleccionant aquells elements més interessants per delimitar la realitat de infància de risc.

A més s'han inclòs dades de la publicació, *Datos y Cifras curso escolar 2011/2012*, Ministerio de Educación. Gobierno de España, i dades subministrades per el Servei d'Atenció a la Diversitat, Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Professional Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats.

4.1. L'ALUMNAT DE MALLORCA, CURS 2010-11

A Mallorca al curs 2010-11 hi havia matriculats 128.417 alumnes als centres educatius que es distribueixen en un 67% als centres públics, un 32% als concertats i solament un 0.7% als centres privats, de les dades més baixes d'Espanya.

Taula 28: Total alumnat als centres educatius de les Illes Balears, curs 2010-11

Mallorca	128.417
Menorca	14.370
Eivissa	18.011
Formentera	1.169
Illes Balears	161.967

Font: Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Professional Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats. Govern Balear.

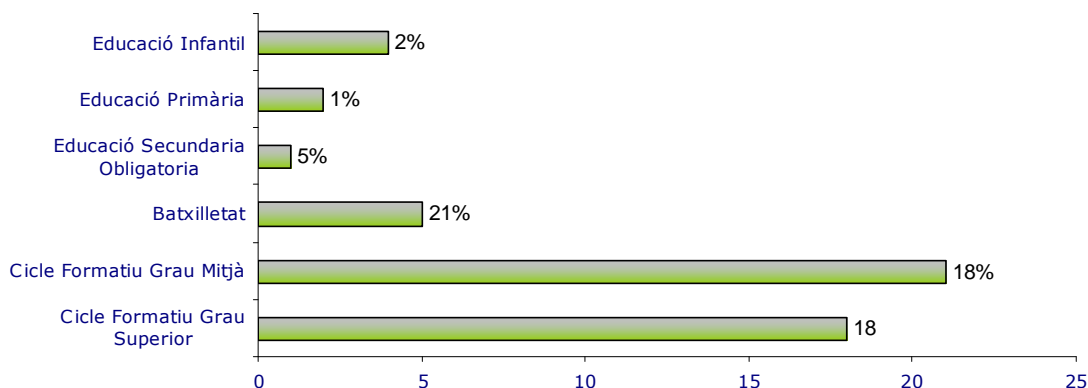
Taula 29: Alumne matriculat per titularitat dels centres educatius. Mallorca, curs 2010-11

Centre públic	Centre concertat	Centre privat
92.526	44.803	996

Font: Anuari de l'Educació de les Illes Balears, 2011. Fundació Guillem Cifre de Colonya i la Universitat de les Illes Balears

En la darrera dècada (curs 2000-2001/20010-2011), l'alumnat a Espanya ha crescut una mitja del 12,8%, i a Balears el 21,5%, la quarta comunitat que més ha augmentat a nivell nacional, amb l'esforç paral·lel d'integrar un volum important d'alumnat, del que una part significativa procedia de països no comunitaris.

Gràfica10: Percentatge de variació per nombre d'alumnes 2010-11, en relació al curs anterior. Illes Balears

Font: Anuari de l'Educació de les Illes Balears, 2011. Fundació Guillem Cifre de Colònia i la Universitat de les Illes Balears

Quant a la població estrangera al nostre sistema educatiu *l'Anuari de l'Educació* reflecteix: "Les Balears tenen el nivell més elevat de població estrangera en edat escolar de tot Espanya. El curs 2010-2011 han estat comptabilitzats 27.655 alumnes estrangers. Per primera vegada, aquesta xifra s'estabilitza, després de deu anys de variacions percentuals interanuals constants, amb increments superiors al 40%, com el que hi va haver el curs 2002-2003

"Amb una dècada hem passat de 8182 alumnes estrangers a 27.871".

El percentatge del alumnat estranger sobre el total del alumnat, es del 15,6%, la més alta després de la Rioja, front al 9,5% de mitjana espanyola, a Mallorca, tenim el 15,65%, la més baixa de les Illes, la més alta es localitza a Formentera amb un 19,36%.

"Aquest curs es registra una disminució del 37% de població estrangera a educació infantil, i a primària de 5,15%. A ESO es registra un increment del 8,55%, i a altres estudis postobligatoris un augment del 37%, amb 2187 alumnes més que l'anterior curs".

Aquestes dades de disminució i augments, estan vinculades al efectes de la crisi actual damunt els fluxos migratoris, i l'augment del valor de formació per l'ocupació.

Aquesta població es concentra especialment al centra públics, un 84%, i la resta, un 16% a concertats, i un 2% a centres privats amb més proporció d'alumnes de països estrangers desenvolupats.

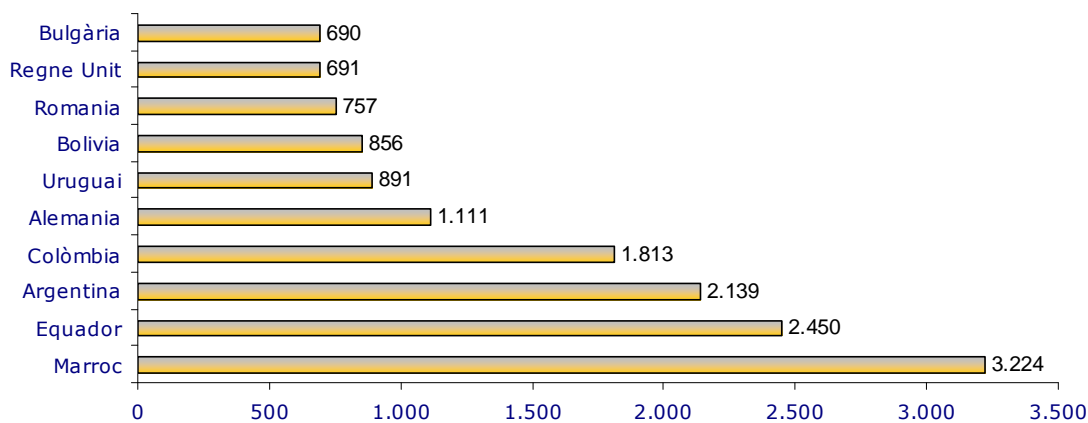
Taula 30: Distribució de l'alumnat estranger per nivells educatius, Mallorca curs 2010-2011

Infantil	Primària	ESO	Batxillerat	PQPI
3.558	8.245	6.606	1.038	412

Font: Anuari de l'Educació de les Illes Balears, 2011. Fundació Guillem Cifre de Colonya i la Universitat de les Illes Balears

Els països de procedència a Mallorca han estat 138, amb més proporció d'alumnes de Amèrica Central ,Amèrica Llatina, i Àfrica.

Gràfica 11: Principal països de procedència. Mallorca, curs 2010-11

Font: Anuari de l'Educació de les Illes Balears, 2011. Fundació Guillem Cifre de Colonya i la Universitat de les Illes Balears

4.2. NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE SUPORT EDUCATIU. MALLORCA, CURS 2010-11

L'article 13.2 del decret 67/2008, de 6 de juny de la Conselleria d'Educació del Govern de les Illes Balears, estableix els criteris per l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu -**NESE** - dins cinc categories:

- Necessitats educatives especials -**NEE**-: derivades d'una discapacitat, de trastorns greus del comportament i/ o emocionals o de Trastorn generalitzat del desenvolupament.
- altes capacitats intel·lectuals -**AC**-
- Dificultats específiques d'aprenentatge -**DEA**: trastorns de l'aprenentatge, trastorns per TDHA i trastorns greus del llenguatge.
- Incorporació tardana -**IT**-: al sistema educatiu d'alumnat estranger.
- Desfasament curricular -**CP/HE**- de dos o més cursos per condicions personals greus de salut o derivades de factors socials, econòmics, culturals, geogràfics i ètnics

Més d'un 12% dels alumnes de Mallorca té necessitat específica de suport educatiu, distribuïdes de forma similar entre els diversos tipus d'ensenyament.

Els valors per els DEA son més alts a etapes de cicles de primària. El desfasament curricular també es sensiblement més alt a educació primària, de centres públics, així com les IT, centres on es concentra més alumnat estranger.

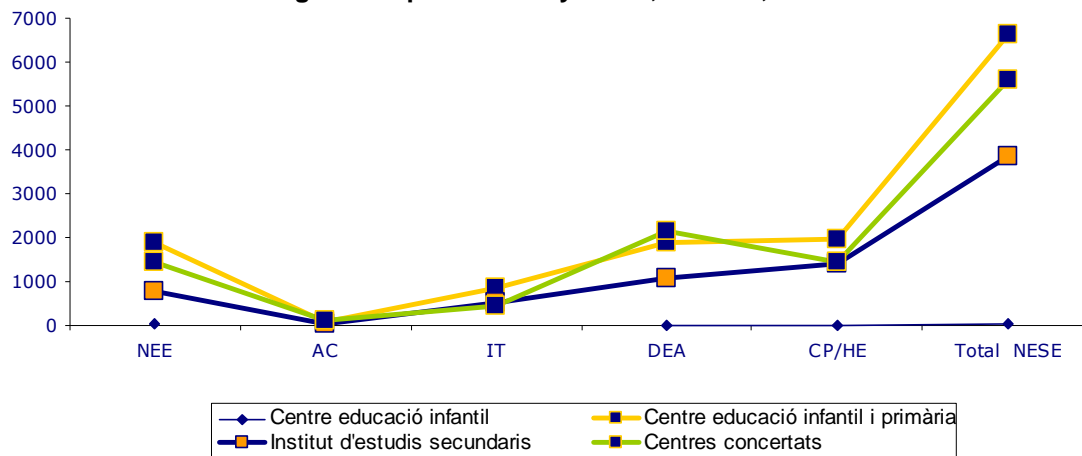
Observam que per estudis secundaris les assignacions de NESE baixen, a excepció de altes capacitats.

Taula 31: NESE, per categories. Mallorca, curs 2010-11

Categories	NEE	AC	IT	DEA	CP/HE
Alumnes	4100	238	1794	5142	4839
Percentatge	25,4%	1,5%	11,1%	31,9%	30,0%

Font: Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Professional Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats. Govern Balear.

Gràfica 12: NESE, Alumnes per categories i tipus d'ensenyament, Mallorca, 2010-11

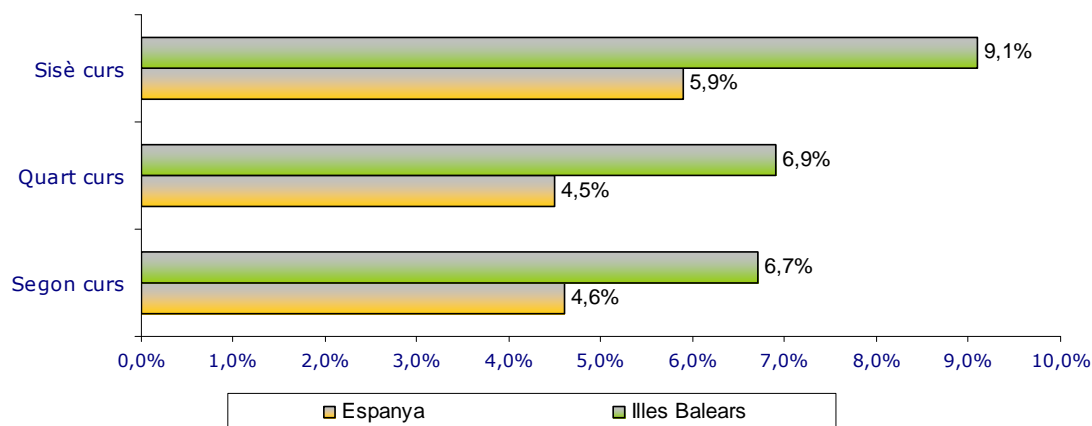
Font: Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Professional Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats. Govern Balear.

4.3. FRACÀS ESCOLAR. MALLORCA, CURS 2010-11

Fernández Enguita et al. 2010 realitza la següent definició de fracàs escolar:

"Des d'una perspectiva àmplia, entenem el terme fracàs escolar com el no assoliment dels objectius escolars mínims per a la vida en societat, d'acord amb els requeriments del mercat laboral. Des d'aquest punt de vista, el mínim formatiu convenient i exigible seria la titulació de secundària postobligatòria. El sistema educatiu té un paper prioritari per assumir un repte important com a institució mediatra entre l'individu i la societat" (Anuari de l'Educació). Les dades comparatives de alumnes repetidors a educació primària en permet observar que els baixos nivells formatius a les Illes en joves i el fracàs escolar, es una trajectòria que es va conformat al llarg de la vida escolar, i que esta afectada per un sumatori de factors, que han acabat col·locant la nostra comunitat en una posició preocupant, a la coa de Espanya (gràfica 13).

Gràfica 13: Comparativa d'alumnat repetidor d'educació primària, en el darrer curs de cada cicle. Illes Balears, 2010-11.

Font: Anuari de l'Educació de les Illes Balears, 2011. Fundació Guillem Cifre de Colonya i la Universitat de les Illes Balears

A la secundària postobligatòria, no solament són baixes les taxes d'escolarització, sinó que també ho són les de graduació. No és solament un problema de superar els estudis obligatoris, sinó també de continuar i superar els postobligatoris. La taxa de graduació a l'ensenyament secundari no obligatori a les Balears és la més baixa d'Espanya: solament s'hi gradua un 32,5% (45,2% estatal).

Als cicles formatius de grau mitjà s'hi gradua un 12,5% dels alumnes (4,2 punts menys que la taxa estatal). Als cicles formatius de grau superior, el nombre de graduats és notablement més baix que el global de l'Estat, la diferència és notable entre el 16,4% de la taxa estatal i el 7,5% de la de les Balears. Això a banda part, als cicles formatius hi ha una descompensació entre les especialitats, ja que n'hi ha unes poques que són molt demandades i d'altres que són minoritàries. El 98,6% de l'alumnat matriculat al grau mitjà es concentra en quinze especialitats de les trenta-vuit ofertades

Per abandonament educatiu primerenc de població, de 18 a 24 anys, que no ha completat el nivell d'I. Secundària 2ª etapa i no segueix cap tipus d'educació-formació. l'any 2010, les Balears tenen un percentatge del 36,7% el més alt darrera Ceuta i Melilla amb un 40,7%. La mitja espanyola es del 28,1%.

Per sintetitzar la realitat de les Illes Balears en relació al fracàs escolar es defineix un nivell formatiu baix s'hi suma el nivell de graduació també baix i el percentatge d'abandonament escolar elevat. Les Balears formen part del conjunt de les comunitats autònomes que tenen el nivell d'abandonament més elevat en relació amb les mitjanes europea i estatal. L'abandonament escolar assoleix el 43,2%, un dels percentatges més alts, juntament amb els de Múrcia, Ceuta i Melilla.

A l'abandonament escolar hi contribueix l'acumulació de retards abans de l'ESO i durant l'ESO.

Solament el 52,2% de l'alumnat de quart d'ESO hi accedeix amb 15 anys; la mitjana estatal és del 57,4%. La diferència és considerable, si comparam la dada amb la de les comunitats que tenen les taxes més elevades: País Basc (70,7%), Catalunya (68,4%), Navarra (66,7%) o Astúries (62,1%).

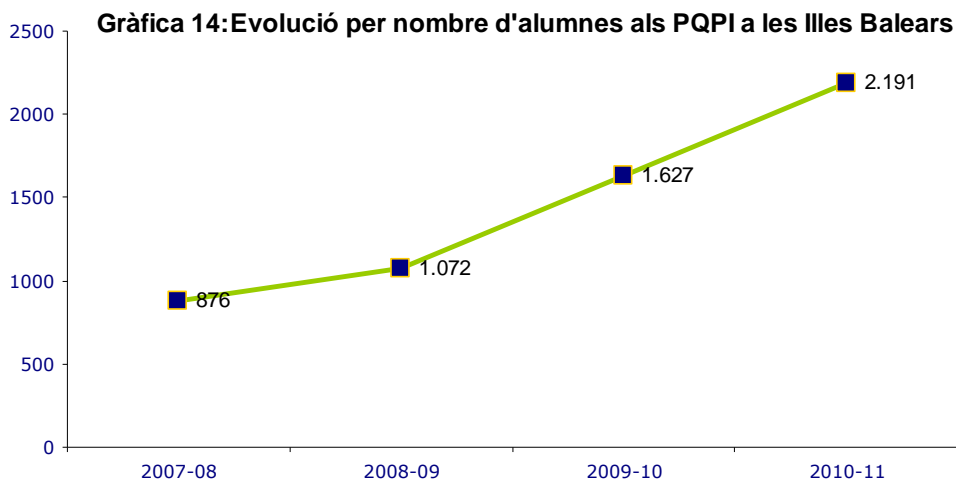
L'acumulació de retard a les Balears és principalment a l'educació primària: un 27,6% dels nins (taxa estatal: 17,9%) i un 18,6% de les nines (taxa estatal: 12%). Aquest nivell de retard situa la comunitat autònoma de les Illes Balears en el segon lloc de l'Estat darrere Ceuta (Pascual, Ballester 2010).

Els programes de qualificació professional inicial PQPI i CAPI intenten donar una resposta al elevat fracàs i abandonament a quart de la ESO. es dirigeixen a alumnes en la franja d'edat de quinze a vint-i-un anys. Aquests programes tenen com a objectius: primer, facilitar que l'alumnat pugui continuar la seva formació; segon, connectar les necessitats del sistema educatiu el productiu; tercer, proporcionar una formació pràctica en l'empresa –per familiaritzar-se amb la dinàmica del món laboral– i, quart, possibilitar l'obtenció del títol de l'educació secundària o encaminar l'alumne a l'obtenció del nivell 1 del catàleg nacional de qualificacions professionals.

Els PQPI són impartits per centres escolars, mentre que els CAPI també poden ser impartits per entitats privades sense ànim de lucre, associacions empresarials sense ànim de lucre, centres educatius privats sostinguts amb fons públics i ajuntaments.

La implantació, mitjançant la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE), dels programes de qualificació professional inicial com una alternativa a l'alumnat d'ESO que té dificultats o manca de motivació per seguir els estudis ha tingut una enorme acceptació en el sistema educatiu de les Illes Balears; la progressió de la matriculació en programes de qualificació professional inicial ha estat espectacular, de manera que la demanda sempre ha superat l'oferta de la majoria de modalitats d'aquest tipus de formació passant de 876 el curs 2007-08 a 2.191 2010-11, superant la demanda a l'oferta formativa.

Font: Anuari de l'Educació de les Illes Balears, 2011. Fundació Guillem Cifre de Colonya i la Universitat de les Illes Balears

Taula 32: Alumnat PQPI
Programes de Qualificació Professional Inicial curs 2010-11

Illa	Espanyols	Estrangers
Mallorca	1206	412
Menorca	162	56
Eivissa	218	101
Formentera	12	6
Total alumnat	1598	575

Font: Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Professional Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats. Govern Balear.

En el Programa ALTER, segons dades de la Conselleria de Salut, Família i Benestar Social del Govern de les Illes Balears, el 87% de l'alumnat que hi ha participat durant el curs escolar 2011-2012 ha superat amb èxit el curs. S'han registrat a les Illes 6 alumnes de 14 anys i 62 de 15 anys; la resta, de 16 o majors. Des de l'inici del programa, l'any 2004, s'hi han registrat un total de 1.233 joves.

Taula 33: Alumnes matriculats als programes PISE i ALTER curs 2011-12

	PISE 2011/12		ALTER 2011/12	
	centres	alumnat	centres	alumnat
Balears	46	92	98	205
Mallorca	30	70	72	152

Font: Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Professional Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats. Govern Balear.

**Taula 34: Nombre places Alter.
Mallorca 2011**

Alcúdia	10
Artà	7
Binissalem	7
Capdepera	7
Felanitx	10
Inca	14
Manacor	10
Mancomunitat des pla	10
Marratxí	7
Muro	7
Palma	49
Pollença	10
Sa Pobla	7
Santanyí	7
Sant Llorenç	7
IMAS	3

Font: Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Professional Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats. Govern Balear

4.4. PROGRAMA ESCOLA 2.0. MALLORCA, CURS 2010-11

El Programa Escola 2.0, per a la integració de les tecnologies de la informació i de la comunicació (TIC) en els centres educatius (participació voluntària de les Comunitats Autònomes, i amb cofinançament del Ministeri, que comença en el curs 2009-2010.

El curs 2009-10 a Espanya havia una mitja de 5,3 alumnes per ordenadors, i a les Balears 8,3.

A 31 de maig de 2011 s'havia aconseguit un lleugera millora amb 27.050 ordenadors per alumnes, 860 aules digitals, i 9459 professors formats

Com a conclusions l'Anuari de l'Educació de les Illes Balears 2011, assenyala que:

"Tot i que la inversió en educació és necessària, convé ser cautelosos a l'hora de valorar la relació entre despesa pública i millora de resultats educatius, ja que no sempre més inversió correspon a més rendiment educatiu. De fet, el percentatge de la despesa pública destinada als estudis no universitaris i la despesa per alumne són dels més elevats de l'Estat" I dona importància al teixit social, al paper de les institucions, i a polítiques educatives i socials més ajustades a les necessitats actuals.

INFANTS I ADOLESCENTS EN RISC EN EL SISTEMA DE SALUT

Què hem trobat

- ✓ **Manca de dades que permetin fer anàlisis actuals de l'estat de salut dels infants i joves.**
- ✓ **Altes taxes a les Illes Balears de mares adolescents, IVE, consum de substàncies tòxiques.**
- ✓ **Altes taxes de violència de gènere.**
- ✓ **Desconeixement de la situació de les noves addiccions a la població juvenil**

Què proposam

- **Recopilació de dades bàsiques de salut per valorar la situació en aquest àmbit d'infants i joves.**
- **Revisar els protocols de coordinació institucional per a l'atenció de la població en risc i el seu compliment.**
- **Millorar la detecció de situacions de risc en aquesta població i àmbit, i instaurar programes preventius.**
- **Valorar la presència de diagnòstics medico-psicosocials com a diagnòstic principal a l'àmbit sanitari.**

INFANTS I ADOLESCENTS EN RISC EN EL SISTEMA DE SALUT

5.1. Indicadors de salut

De la infància i la salut dels infants a Mallorca no hem pogut disposar de dades per oferir més enllà de les localitzades a l'Institut Nacional d'Estadística, de les quals hem extret algunes variables relacionades amb les altes hospitalàries per diagnòstic principal que poden estar més vinculades a la infància en risc. A la taula 33 es presenta el percentatge per edats entre 0 i 17 anys, d'entre les altes de totes les edats.

Amb aquesta mostra no pretenem més que donar una pinzellada al tema i també mostrar la necessitat de disposar de dades que puguin informar d'aspectes importants de cara a treballs preventius a la nostra societat.

Cal tenir en compte que tractam d'ingressos hospitalaris, però ens demanam per tots els joves que són retirats en ambulància per intoxicacions etíliques o pels efectes de les drogues d'oci; pels efectes de la conducció temerària; per les conseqüències de la violència juvenil i respostes a situacions de *bulling* o assetjament.

També tots aquells indicadors vinculats a negligència, maltractaments a l'àmbit sanitari.

Aquests indicadors es poden trobar tant a Atenció Primària com a atencions d'urgència i ingressos hospitalaris. Esperam el proper any poder aportar informació d'interès.

Volem assenyalar un cop més les dificultats per establir un diagnòstic principal dins algunes categories de l'àmbit medicopsicosocial, front a diagnòstics més tradicionals en medicina.

Taula 35. Percentatge d'altes hospitalàries per diagnòstic principal en edats entre 0 i 17 anys quant al total d'altes hospitalàries Illes Balears, 2011.

Trastorns mentals	6,4%
Trastorns mentals i del comportament per ús d'alcohol	0,2%
Trastorns mentals i del comportament per ús d'altres substàncies psicoactives	7,9%
Esquizofrènia, trastorns esquizotípics i trastorns delirants	3,3%
Trastorns de l'humor (afectius)	1,8%
Altres trastorns mentals i del comportament	14,7%
Lesions i enverinaments	12,6%
Cremades	22,3%
Enverinaments per drogues, medicaments i substàncies biològiques i efectes tòxics de substàncies no medicamentoses quant al seu origen	15,9%

Font: Institut Nacional d'Estadística (INE)

De consum i risc en relació al consum de substàncies per part del joves a Mallorca és poca la informació que es disposa. Aquestes dades del 2008 responen al darrer estudi fet a la nostra comunitat de prevalències de consum de substàncies en joves.

Taula 36: Prevalències del consum en l'adolescència de diferents substàncies, 2008 (%)

	Alguna vegada		Darrers 12 mesos		Darrers 30 dies	
Tabac	42	44	35	37	28	29
Alcohol	82	79	71	71	56	52
Tranquil·lizants amb/sense recepta	17	25	9	16	4	8
Tranquil·lizants amb/sense recepta	10	14	6	8	3	4
Cànnabis	42	35	37	29	27	18
Cocaïna base	2	1	1	0,6	0,6	0,1
Cocaïna pols	4	3	3	2	1	0,7
Heroïna	1	0,7	1	0,4	0,6	0,3
Speed i amfetamines	4	4	3	3	0,9	0,7
GBH	2	1	0,6	0,7	0,3	0,3
Èxtasi	2	2	1	1	0,6	0,3
Al·lucinògens	6	4	4	2	1	0,4
Substàncies volàtils	4	2	3	0,8	1	0,4

Font: Conselleria de Salut i Consum. Govern de les Illes Balears. Enquesta estatal sobre consum de drogues en estudiants d'educació secundària. 2008

El SEIPAD -Sistema Estatal d'Informació Permanent sobre Addicció a Drogues-, a l'informe de mortalitat registra un al·lot de 13 anys i una al·lota de 17 anys, amb mort per conseqüència de consum de substàncies.

I a l'Informe d'admissions a tractament del 2011, de les 1930 persones admeses a tractament, 1407 són persones que resideixen a l'Illa de Mallorca. En relació a l'edat, s'especifica una mitjana d'edat d'admissió de 37,9 anys; però no quantes persones menors d'edat han estat admeses. Sí l'edat mínima de persones que han sol·licitat tractament, que han estat de 14 anys per tractament de cànnabis, 16 per tractament d'alcohol i drogues de síntesis, i 17 de tractament de cocaïna.

Una altra dada d'interès de les persones admeses a tractament és que el 35% de persones conviuen amb la parella i fill, i un 3,6% conviuen només amb els fills.

També oferim les dades de tractament de joves al CAD JOVE, ubicat a Palma, i el nombre de joves que el mateix any 2010 foren atesos per CAD's de la part forana. La deducció d'aquestes dades és que són poc els joves sol·licitant i que l'edat d'inici a tractament és tardana. Faltaria saber l'adhesió a tractament en aquestes edats i els resultats i el motiu de perquè la demanda és tan baixa.

Es preveu un gran creixement de conductes patològiques associades a les noves addiccions amb afectació a la població més jove, especialment a les ciberaddiccions o addiccions a les noves tecnologies, i altres addiccions psicològiques en alça.

Taula 37: Casos atesos al CAD jove, Mallorca 2010

Orientació Familiar	207
Programa Orientació a l'abstinència	235
Programa Manteniment Metadona	17
Desintoxicació Ambulatoria	0
Desintoxicació Son Dureta	0
Desintoxicació Joan March	0
Seguiment a Presó	20
Seguiment judicial	6
Programa de Conductes addictives	1

Font: PADID, Govern Balear, 2010

Taula 38: Casos atesos als CAD's de l'IMAS, Mallorca 2010

CAD Palma	1
Inca	4
Manacor	4
Magaluf	0
Portocolom	1

Font: PADID, Govern Balear, 2010

Com a iniciativa interessant, que des de gener de 2005 els tècnics del Servei d'Epidemiologia del Centre insular de la Conselleria de Salut i Consum a Eivissa recullen de manera sistemàtica les urgències en consumidors de drogues a l'Hospital Can Misses d'Eivissa. En aquest informe es presenten les dades d'aquest hospital corresponents a l'any 2011, publicant el corresponent informe el SEIPAD.

Presentam aquestes dades per la seva proximitat territorial i com exemple d'un registre que pensam seria interessant fer també a la resta de les Illes Balears.

Aquest informe refereix que el 2011 un 6,7% dels atesos a urgències hospitalàries de Can Misses per consum de substàncies tenien entre 15 i 19 anys i un 26,7% entre 20 i 24 anys. L'edat s'ha escurçat en relació a l'any anterior, així com que les drogues de principal consum esmentada han estat l'èxtasi i les drogues de síntesis, seguides per la cocaïna i l'alcohol. També hi ha una referència a l'estacionalitat del consum: més de la meitat de les urgències són ateses l'estiu, no sols per persones que arriben d'estiu, sinó també perquè l'estil de vida en aquest mesos estimula el consum dels residents.

Aquestes dades poden orientar la intervenció i línia de prevenció.

Per finalitzar, el nombre de municipis que s'han adherit al Programa de policia tutor de la CAIB ha passat de 14 en el curs 2008/2009 a 45 el curs 2011/2012. És un programa molt valorat i apreciat pels propis alumnes i que va mes enllà de la intervenció en substàncies tòxiques.

Taula 39: Actuacions dels policies tutors en relació a drogues tòxiques i tabac. Illes Balears, 2011

Consum o tinença a l'interior dels centres educatius	24	20
Venta dins els centres educatius	6	2
Consum o tinença als voltants dels centres educatius	47	108
Venta al voltant dels centres educatius	1	4
Consum de tabac dins els recintes escolars	7	40

Font: Institut de Seguretat Pública de les Illes Balears. Direcció General d'Interior, Emergències i Justícia. Govern Balear.

Dins l'àmbit de la salut també volem reflectir el nombre d'interrupció d'embarassos en adolescents el 2011, que ha estat de 333, el que suposa el 10% del total d'IVE a les Illes Balears. Els perfils es mostren a les següents taules, assenyalant que de 9 a 12 setmanes de gestació, el percentatge d'IVE és més alt en edats adolescents, en detriment d'una interrupció més primerenca a totes les edats. Aquest fet es pot interpretar com a dificultats en la presa de decisions o en el maneig de la situació, la qual cosa pot suposar major risc físic i psíquic. Aquesta tendència també la trobam en dones adultes amb baix nivell de formació.

Taula 40: Característiques de la IVE en adolescents. Illes Balears, 2011

	Menys de 15 anys	De 15 a 19 anys
Cap avortament	10	298
Un avortament	0	31
Dos avortaments	0	3
Tres avortaments	0	1
Fadrina	10	323
Casada	0	8
Divorciada	0	1
Separada	0	1
Cap fill	10	304
Un fill	0	29
Dos fills	0	0
Tres fills	0	0
De 8 o menys setmanes	5	198
De 9 a 12 setmanes	3	110
De 13 a 16 setmanes	2	15
De 17 a 20 setmanes	0	8
De 21 o més setmanes	0	2

Font: INE

5.2. Violència de gènere. Impacte en la salut infantil de Mallorca

Presentam les següents dades de violència de gènere, per també fer un recull d'un fenomen amb una àmplia repercussió sobre la infància i l'àmbit familiar. L'incorporam dins l'àrea de salut per l'impacte en la salut psicosocial de la violència en general i de gènere en particular.

Des del Programa d'Informació, sensibilització i reforçament de l'associacionisme i conciliació, de l'Institut Balear de la Dona, s'han atès 1.797 dones, de les quals 155 eren noves usuàries, atenent un total de 3.921 demandes.

Al servei d'assistència psicològica, gestionant per Intress, s'han atès 457 sol·licituds. Un 31% no ha acudit posteriorment a tractament. Assenyalar dins aquest perfil d'ateses que el 51% no ha denunciat i que el 78% tenen fills. També que, a diferència del perfil atès als altres serveis, el nivell educatiu de l servei d'assistència psicològica, gestionant per Intress, s'han atès 457 sol·licituds es dones que han realitzat tractament és més alt.

En el Servei d'assistència psicològica a menors víctimes de maltractament de l'Institut Balear de la Dona, s'han atès 20 nines i nins el 2011.

A les Balears es disposen de 157 places potencials per a acolliment de dones víctimes de violència de gènere. A Mallorca n'hi ha 122, distribuïdes 63 a Palma, 33 al Casal de Llevant i 26 al Centre Ufanos. Durant l'any 2011 s'han acollit 134 nous casos a les Illes Balears. Al casal de Llevant és on la proporció de menors acollits iguala a les de dones víctimes, i a Llevant i a Ufanos on es registren més maltractaments també als menors.

Dels diferents serveis i programes se'n pot extreure un perfil de dona víctima de violència de gènere a Mallorca, preferentment de nacionalitat espanyola; entre 30 i 40 anys; estudis primaris; i/o sense ingressos; té fills; es troba inactiva laboralment i fa més de cinc anys que és maltractada físicament i psicològica. La major part de les persones ateses resideixen a Palma.

Aquest perfil assenyalat no descarta dones de totes les edats i condicions, si bé és cert que la dona, a partir de 30 anys i amb fills, es fa més present en els recursos especialitzats en violència de gènere, segurament en constatar la situació crònica i no sostenible en la que es troba.

Remarcar també que a l'àmbit de la violència de gènere, en un esforç de delimitar el risc per la dona, queda diluït el maltractament als fills d'aquestes, menors que conviuen dins les unitats familiars on es dona violència de gènere i on es comparteixen les experiències i les seqüeles d'aquests fets.

Fer el registre dels infants i joves que pateixen maltractament vicari, o que estan exposats a aquests models tòxics, la violència domèstica i la violència de gènere van unides i cal considerar els condicionaments sobre la maternitat, tant en la seva qualitat com en el seu gaudiment.

Conclusions

Volem que aquestes conclusions ens portin a una reflexió com a resposta a la visualització de la fotografia construïda a partir d'aquestes dades.

Mirat de prop, el paratge de la infància i l'adolescència és el reflex de l'evolució de la nostra comunitat que les darreres dècades ha crescut desordenadament i ràpida, creant molta riquesa, a la vegada que molta desigualtat; obrint moltes expectatives alhora que generant molts de fracassos, exigint molta integració sense donar els espais i el temps necessaris. La crisi actual ha deturat de forma brusca aquesta dinàmica i ens obliga a revisar quin tipus de societat volem. El model ludicoturístic i de producció de serveis, i els estils de vida associats, duit als seus extrems els darrers anys, ha conformat un model de societat i família a Mallorca fatu que no és sostenible. La seva cura és responsabilitat de tothom i de tots els estaments.

La taula d'experts vol transmetre la preocupació per l'estat de la infància i l'adolescència de Mallorca i dirigir les recomanacions a les administracions, a les famílies, als professionals i a la societat en general perquè tots tenim coses a dir i tasques a fer.

En primer lloc, recollim aquí les recomanacions fetes a l'Informe de la Infància a les Illes Balears 2012-2013 per UNICEF Comitè Balear i que pensam que són adients d'incloure en aquestes conclusions:

- *"Dissenyar i aplicar un Pacte autonòmic a favor de la Infància i Adolescència, així com els mecanismes parlamentaris necessaris pel seu seguiment i avaluació.*
- *Establir un Pla integral de la Infància i Adolescència com a col·lectiu d'acció prioritària, així com la inclusió d'una estratègia integral per a l'atenció de la situació de risc de pobresa de la infància balear.*
- *Protegir a la infància i vetllar pel seu adequat desenvolupament, mitjançant la dotació de recursos econòmics necessaris i suficients, especialment en les àrees d'educació, salut i serveis socials.*
- *Enfortir les instàncies que vetllen pel compliment dels drets d'infància a nivell autonòmic.*

- *Reforçar els esforços en matèria de cooperació internacional, incorporant a la infància com a prioritària i apuntant a la reducció de la pobresa tot prioritzant aquest col·lectiu.*
- *Incorporar a la infància en la presa de decisions municipals, mitjançant la implementació de Consells d'Infància o similars, fomentant el dret a la participació infantil.*
- *Garantir la igualtat d'oportunitats educatives, així com l'establiment dels mecanismes necessaris per a la reducció del fracàs i l'abandonament escolar.*
- *Reforçar els programes preventius i integrals en matèria de salut per a l'atenció de la infància.*
- *Potenciar els programes de protecció de la infància que busquin alternatives a l'acolliment residencial, així com l'establiment de programes preventius d'atenció a l'adolescència.*
- *Enfortir les mesures preventives en matèria de justícia juvenil, i les vies alternatives al règim d'internament, fomentant la interacció entre família i comunitat”.*

També des de la UNICEF se'ns remeten, a través de la Taula d'experts, propostes concretes per fer front a la pobresa infantil:

- Establir una estratègia prioritària per atendre la situació de pobresa de la infància a nivell insular, que contempli accions concretes descentralitzades i una estratègia concreta a nivell municipal, ja que és l'administració més proper per als infants.
- Promoure la qualitat, coordinació, eficàcia i coherència entre tots els agents implicats en infància, pel disseny de l'estratègia per combatre la situació de pobresa infantil, així com per a la seva realització i seguiment.
- Protegir en primera instància les inversions destinades a la infància, considerant aquells col·lectius de major vulnerabilitat social.

En relació amb les competències de les diferents administracions en matèria d'infància, es valora la necessitat de:

- Planificar per eliminar duplicitats competencials, atendre l'especificitat de cada espai social i territorial, i reduir la fragmentació de polítiques, programes i projectes fomentant l'intercanvi d'experiències avaluades com a eficaces.
- Ordenar i clarificar els nivells competencials de les administracions i les normatives reguladores en el àmbit de la prevenció, protecció i inadaptació social.
- Degut als nivells detectats d'inadaptació social a determinades zones de l'illa i amb factors estacionals, i als escassos programes preventius, cal desenvolupar de forma interadministrativa un projecte d'intervenció consensuat i reglamentat.
- Promoure plans locals a cada territori de Mallorca coordinats pels serveis comunitaris de la zona que abordin de manera realista accions orientades a donar suport a famílies en especials dificultats, i les ajudin a millorar les habilitats parentals.

- De la mateixa manera, promoure plans locals d'atenció i resposta a nins i adolescents que presentin signes de desenvolupament disharmònics des de la intervenció conjunta dins la comunitat.

Sempre ha estat una recomanació avaluar els resultats del que fèiem, però ara, és imperiosa la necessitat d'aprofitament dels recursos. És necessari aplicar eines de qualitat enfocades a implementar sistemes d'avaluació de costos i resultats. Les dades revisades ens indiquen els costos socials i personals de no valorar de forma acurada i propera en el temps on estam, què feim i per què serveix allò que feim. Aquesta pràctica ha de ser un deure tant de l'Administració pública com dels professionals que, a més de tenir un clar vertent de rendibilitat econòmica, han de valorar que els programes ben dissenyats i executats estalvien patiments, i això és molt important en la població que estam tractant.

A més, en els processos de valoració i avaluació és necessari reduir el temps per la presa de decisions i la implementació de la intervenció per tal d'evitar impàs i cronificació. Això fa necessari el maneig hàbil i consensuat de la difícil tasca del diagnòstic davant a un infant o una família en situació de risc medicopsicosocial.

Les darreres investigacions demostren que una adequada prevenció en l'entorn de la infància suposa un estalvi a mig termini més que considerable. En aquest terreny són deficitaris perquè s'ha donat prioritat al tractament i no a la prevenció de la instauració de problemes; i això implica anar a remolc de les circumstàncies o a fer d'apagafocs. Per tant, es recomana:

- En el terreny dels serveis socials comunitaris, les necessitats d'integració social de vincle comunitari, de xarxa sostenidora, ens parlen de programes comunitaris dirigits a tota la població des dels propis municipis. Necessitats detectades a determinats municipis i indicadors de risc a Mallorca en tots els àmbits analitzats en aquest informe, ens parlen de la necessitat de programes comunitaris focalitzats a la prevenció específica.
- En el terreny dels serveis especialitzats, el parc assistencial de recursos residencials és suficient, i també, en general, els programes desplegats (figuram a la banda alta de places residencials per població infantojuvenil a l'estat espanyol). La necessitat, en aquests serveis, és el creixement en l'especialització per col·laborar o desplegar programes preventius i de tractament especialitzat en el territori, no centralitzats a Palma com passa actualment, i de forma transversal en els centres de què disposa.

Els indicadors en el sistema educatiu a Mallorca, que ens situen a la cua de la OCDE (Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic) i d'Europa, sols són explicables des d'una complexitat de fenòmens que ha provocat la fragilització d'aquest sistema i dels seus agents. A més, ha fet que els alumnes hagin perdut la perspectiva del valor de l'aprenentatge i la formació.

Tots els programes dirigits a les necessitats específiques de suport educatiu, programes de qualificació professional inicial i totes aquelles iniciatives que intenten donar resposta a les mancances del fracàs escolar i a l'abandonament primerenc, són respostes adients a les necessitats; la gran dificultat esdevé perquè el nombre

d'alumnes que requereixen una aportació especial és excessivament alt, per la qual cosa el sistema ha de sostenir un pes excessiu al llarg del temps.

- Totes les iniciatives preventives i reparadores en educació requereixen ser prioritàries i no ens podem permetre cap retallada, ans al contrari, s'han d'ampliar.
- Des de les famílies, les iniciatives locals, la comunitat i centres residencials s'han d'implementar actuacions per ajudar els nostres nins i joves a augmentar el rendiment i l'èxit educatiu.

Els pocs indicadors de risc de salut de què disposam i les taxes d'incidència comparades amb altres Comunitats, ens situen tant en consum de substàncies, en IVE, en naixements de mares adolescents, en violència intrafamiliar i de gènere, en menors amb expedient de protecció, en els pitjors llocs del rànquing nacional. Cal fer un gran esforç per recuperar estudis de prevalença actualitzats i estudis epidemiològics que ens orientin les actuacions, complint així el mandat legal que conté la Llei sobre drogodependències i altres addiccions a les Illes Balears (Llei 4/2005, de 29 de abril).

Aquests indicadors fan joc amb tot el que s'ha vist o que s'ha analitzat de la situació a la nostra Comunitat i volem que també aquesta sigui la fotografia que tanqui les conclusions de la reflexió i si és el que volem per Mallorca.

Finalment, volem deixar clar que és la família que ha d'anar al capdavant en l'educació i criança dels seus fills, en procurar el benestar dins l'entorn familiar, malgrat l'actual conjuntura de crisi i a pesar de les dificultats actuals.

Els indicadors que s'han exposat en aquest informe no s'han forjat de sobte; són una realitat conformada en el temps i cal que els pares i les mares recuperin el potencial familiar en la constitució d'una xarxa sostenidora i sana. S'ha de recuperar l'educació en valors i en respecte, el valor del treball i la formació i els models d'oci. Entre tots hem de poder construir una comunitat sana i els serveis i les administracions poden col·laborar però no poden liderar aquesta construcció.

Annex: taules i mapes

Aquest annex està format per taules amb indicadors bé per nombres o bé per percentatges d'infants i joves de Mallorca, a les diferents categories que s'assenyalen segons taula.

En el percentatge vertical es compara per municipis el pes de la població en els serveis socials a Illa de Mallorca, i en el percentatge horitzontal el pes que té en relació a la població infantil i adolescent del propi municipi. D'aquesta manera, s'observen dues dades importants per a la destinació del esforços a fer segons nombre i segons representació de problemàtica per zones.

A més es presenten dos mapes de Mallorca, seleccionant els municipis amb més nombre d'infants i adolescents als Serveis socials, comunitaris i especialitzats, de l'Illa, i un segon mapa amb aquells pobles que segons la població del seu municipi de menors de 18 anys, tenen una proporció d'infants i adolescents als serveis socials. S'han elaborat amb aquelles categories de les que es disposava de dades distribuïdes per municipis.

Població Mallorca 2011		Població municipi	Població 0-17 anys	% Vertical	% Horizontal
Palma					
Palma		405.318	70.987	44,80%	17,51%
Àrea de Tramuntana					
Mancomunitat Tramuntana					
Banyalbufar		592	68	0,04%	11,49%
Bunyola		6.232	1.282	0,81%	20,57%
Deià		752	111	0,07%	14,76%
Escorca		284	17	0,01%	5,99%
Esporles		4.956	978	0,62%	19,73%
Fornalutx		698	116	0,07%	16,62%
Estellencs		402	43	0,03%	10,70%
Puigpunyent		1.970	400	0,25%	20,30%
Sóller		14.148	2.332	1,47%	16,48%
Valldemosa		2.007	308	0,19%	15,35%
	Andratx	11.919	1.970	1,24%	16,53%
	Calvià	52.451	9.619	6,07%	18,34%
Àrea del Raiguer					
Mancomunitat del Raiguer					
Mareig		34.385	7.457	4,71%	21,69%
Alaró		5.438	1.106	0,70%	20,34%
Benissalem		7.601	1.659	1,05%	21,83%
Búger		1.047	154	0,10%	14,71%
Campanet		2.612	478	0,30%	18,30%
Consell		3.789	835	0,53%	22,04%
Lloseta		5.703	1.126	0,71%	19,74%
Mancor		1.324	255	0,16%	19,26%
Santa Maria		6.270	1.258	0,79%	20,06%
Selva		3.697	603	0,38%	16,31%
Inca		29.966	6.213	3,92%	20,73%
Àrea del Pla I Nord					
Mancomunitat del Pla					
Algaida		5.273	916	0,58%	17,37%
Ariany		883	127	0,08%	14,38%
Costitx		1.133	189	0,12%	16,68%
Lloret		1.290	217	0,14%	16,82%
Llubí		2.299	450	0,28%	19,57%
Maria		2.204	383	0,24%	17,38%
Montuïri		2.872	505	0,32%	17,58%
Petra		2.919	548	0,35%	18,77%
Sta. Eugènia		1.640	329	0,21%	20,06%
Sant Joan		1.985	314	0,20%	15,82%
Sencelles		3.128	559	0,35%	17,87%
Sineu		3.687	673	0,42%	18,25%
Vilafranca		2.958	619	0,39%	20,93%
	Porrires	5.544	988	0,62%	17,82%
	Alcúdia	19.243	3.544	2,24%	18,42%
	Muro	6.970	1.186	0,75%	17,02%
	Pollença	16.114	2.897	1,83%	17,98%
	Sa Pobla	12.881	2.759	1,74%	21,42%
	Sta. Margalida	11.718	2.009	1,27%	17,14%
Àrea Llevant					
	Artà	7.553	1.432	0,90%	18,96%
	Capdepera	11.858	1.935	1,22%	16,32%
	Sant Llorenç	8.963	1.526	0,96%	17,03%
	Son Servera	12.195	2.212	1,40%	18,14%
	Manacor	40.873	8.001	5,05%	19,58%
Àrea del Migjorn					
	Llucmajor	36.959	6.872	4,34%	18,59%
	Campos	9.862	1.721	1,09%	17,45%
	Felanitx	18.482	3.369	2,13%	18,23%
	Santanyí	13.095	1.954	1,23%	14,92%
	Ses Salines	5.272	848	0,54%	16,08%

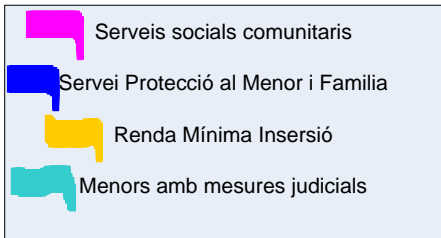
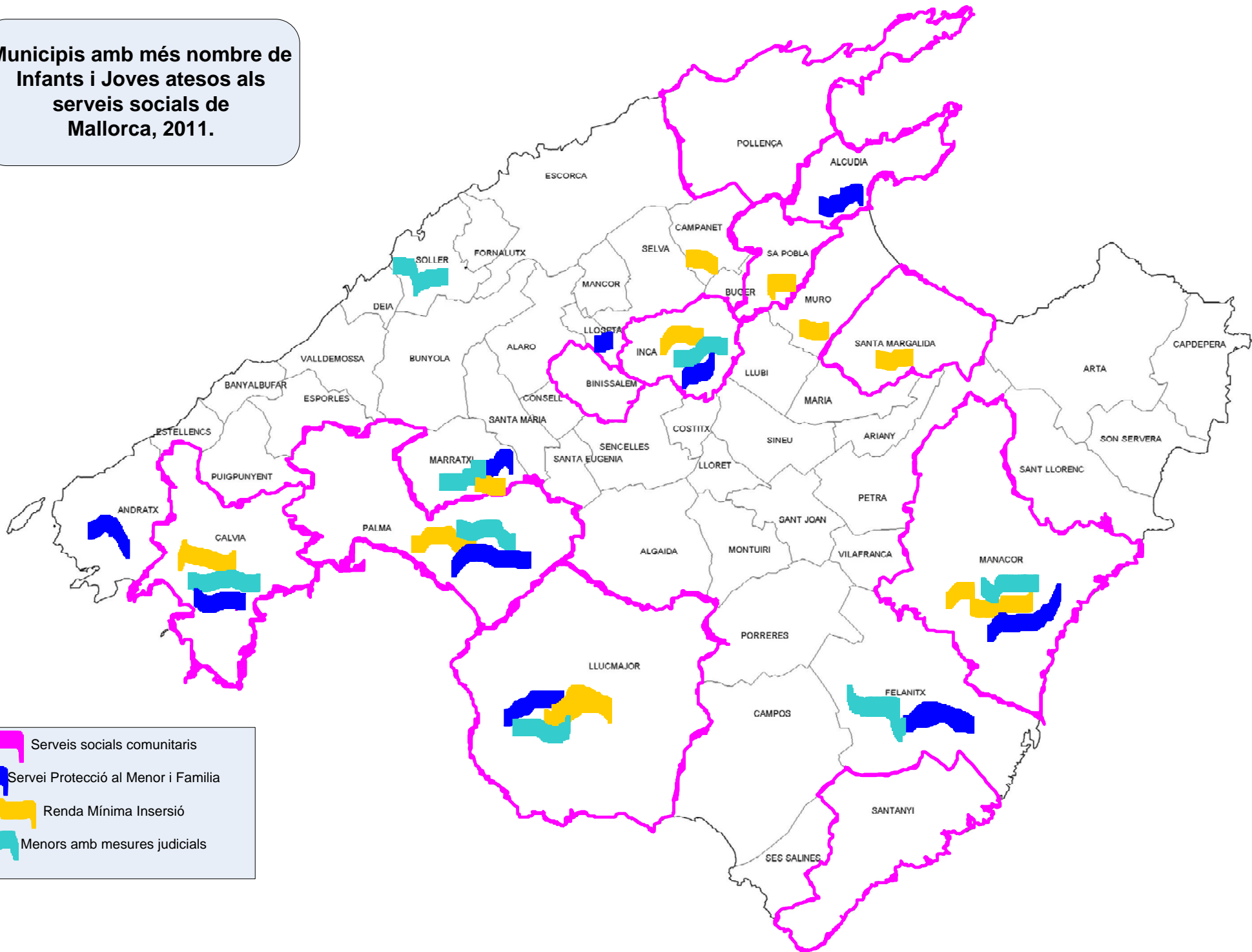
Distribució edat i nacionalitat. Mallorca, 2011		0-4 anys	5-9 anys	10-14 anys	15-19 anys	% horitzontal estrangers	% vertical estrangers
Palma		21.092	20.089	18.551	19.621	17,96	42,10
Àrea de Tramuntana							
Mancomunitat Tramuntana							
Banyalbufar		18	20	21	17	8,20	0,02
Bunyola		322	395	364	310	7,92	0,34
Deià		33	26	33	33	39,60	0,15
Escorca		5	8	1	4	0,00	0,00
Esporles		262	286	276	254	9,11	0,30
Fornalutx		25	43	32	26	10,09	0,04
Estellencs		13	13	10	15	12,20	0,02
Puigpunyent		114	130	98	89	17,36	0,23
Sóller		645	703	660	566	16,00	1,25
Valldemosa		85	79	84	106	15,61	0,16
	Andratx	604	554	541	514	25,07	1,65
	Calvià	2.469	2.807	2.780	2.724	30,83	9,80
Àrea del Raiguer							
Mancomunitat del Raiguer							
Mareig		2.125	2.215	2.042	1.876	4,63	1,15
Alaró		321	339	304	227	18,28	0,68
Benissalem		503	538	402	365	7,62	0,43
Búger		54	45	38	30	12,86	0,07
Campanet		147	133	129	111	17,97	0,29
Consell		262	243	219	172	7,17	0,20
Lloseta		360	294	300	297	17,01	0,63
Mancor		86	82	58	51	6,25	0,06
Santa Maria		366	406	303	295	6,68	0,28
Selva		221	163	133	149	5,58	0,11
Inca		2.029	1.777	1.536	1.537	19,84	4,12
Àrea d'es Pla i Nord							
Mancomunitat des Pla							
Algaida		298	260	235	197	11,18	0,35
Ariany		52	31	21	38	20,72	0,09
Costitx		53	58	44	54	13,94	0,09
Lloret		71	50	54	63	23,40	0,16
Llubí		153	129	111	99	24,22	0,37
Maria		124	104	104	86	18,68	0,24
Montuïri		170	129	130	137	25,60	0,43
Petra		164	138	151	149	16,91	0,30
Sta. Eugènia		96	79	91	94	11,89	0,13
Sant Joan		109	69	77	94	20,66	0,21
Sencelles		156	177	149	132	8,75	0,17
Sineu		201	208	168	161	13,61	0,31
Vilafranca		227	158	155	143	21,82	0,45
	Porreres	344	267	225	238	30,59	1,00
	Alcúdia	1.024	1.013	966	940	24,93	2,95
	Muro	397	314	307	316	15,97	0,64
	Pollença	818	786	792	884	21,15	2,00
	Sa Pobla	929	782	664	631	30,90	2,85
	Sta. Margalida	653	567	485	518	22,50	1,52
Àrea Llevant							
	Artà	383	407	407	386	17,34	0,82
	Capdepera	558	542	525	537	18,40	1,17
	Sant Llorenç	476	440	392	361	19,10	0,98
	Son Servera	614	611	621	626	18,94	1,38
	Manacor	2.409	2.230	2.119	2.143	22,73	6,07
Àrea del Migjorn							
	Llucmajor	2.340	2.005	1.619	1.540	15,75	3,65
	Campos	568	490	418	404	21,15	1,22
	Felanitx	1.011	912	888	970	31,30	3,46
	Santanyí	550	567	519	568	29,95	1,93
	Ses Salines	244	257	215	223	36,45	1,02

Distribució <18 als S. Comunitaris		Taxa. dependència juvenil	Infants i joves S. Comunitaris	% vertical <18 S. comunitaris	%horitzontal <18 S. comunitaris	Nombre RMI > 18 anys
Àrees de Palma						
Palma	9 Sectors	20,7	8082	48,03%	11,4%	707
Àrea de Tramuntana						
Mancomunitat Tramuntana						
Banyalbufar		14,5	5	0,03%	7,4%	0
Bunyola		25,9	89	0,53%	6,9%	7
Deià		17,2	20	0,12%	18,0%	2
Escorca		6,6	0	0,00%	0,0%	0
Esporles		24,3	92	0,55%	9,4%	2
Fornalutx		22,2	7	0,04%	6,0%	2
Estellencs		12,9	3	0,02%	7,0%	1
Puigpunyent		25,7	13	0,08%	3,3%	1
Sóller		21,1	193	1,15%	8,3%	6
Valldeмосa		17,9	34	0,20%	11,0%	2
	Andratx	20,5	77	0,46%	3,9%	5
	Calvià	21,0	946	5,62%	9,8%	120
Àrea del Raiguer						
Mancomunitat del Raiguer						
Mareig		26,1	231	1,37%	3,1%	49
Alaró		26,7	123	0,73%	11,1%	11
Benissalem		28,5	297	1,77%	17,9%	11
Búger		21,0	10	0,06%	6,5%	0
Campanet		24,9	153	0,91%	32,0%	32
Consell		28,4	134	0,80%	16,0%	10
Lloseta		24,6	222	1,32%	19,7%	30
Mancor		25,5	14	0,08%	5,5%	5
Santa Maria		25,9	119	0,71%	9,5%	21
Selva		20,8	51	0,30%	8,5%	2
Inca		25,9	877	5,21%	14,1%	62
Àrea del Pla						
Mancomunitat del Pla						
Algaida		22,3	153	0,91%	16,7%	14
Ariany		19,5	38	0,23%	29,9%	7
Costitx		20,2	46	0,27%	24,3%	5
Lloret		19,7	55	0,33%	25,3%	6
Llubí		28,0	100	0,59%	22,2%	13
Maria		24,9	86	0,51%	22,5%	27
Montuïri		23,5	94	0,56%	18,6%	5
Petra		24,9	99	0,59%	18,1%	24
Sta. Eugènia		24,5	33	0,20%	10,0%	0
Sant Joan		20,3	68	0,40%	21,7%	7
Sencelles		23,2	86	0,51%	15,4%	3
Sineu		24,2	96	0,57%	14,3%	20
Vilafranca		29,1	183	1,09%	29,6%	25
	Porreres	23,4	222	1,32%	22,5%	10
Àrea Nord						
	Alcúdia	21,3	356	2,12%	10,0%	21
	Muro	22,5	172	1,02%	14,5%	46
	Pollença	22,0	249	1,48%	8,6%	10
	Sa Pobla	29,0	556	3,30%	20,2%	59
	Sta. Margalida	20,7	267	1,59%	13,3%	66
Àrea Llevant						
	Artà	24,1	161	0,96%	11,2%	26
	Capdepera	19,0	81	0,48%	4,2%	11
	Sant Llorenç	22,4	162	0,96%	10,6%	29
	Son Servera	21,1	62	0,37%	2,8%	6
	Manacor	24,7	776	4,61%	9,7%	98
Àrea d'es Migjorn						
	Llucmajor	22,7	227	1,35%	3,3%	125
	Campos	22,3	111	0,66%	6,4%	22
	Felanitx	22,8	204	1,21%	6,1%	1
	Santanyí	17,9	246	1,46%	12,6%	14
	Ses Salines	19,8	45	0,27%	5,3%	7

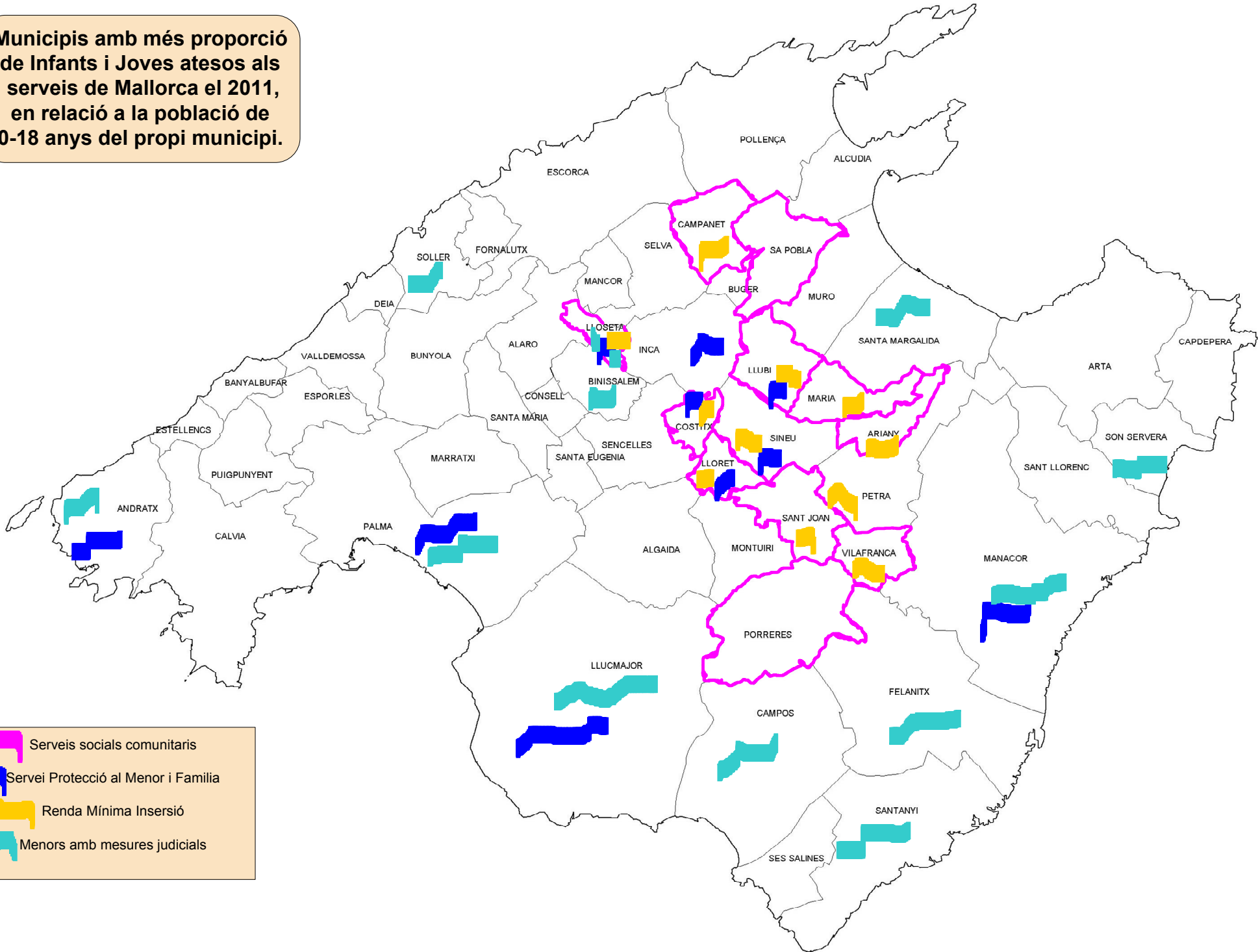

Servei de Protecció al Menor i Família, Mallorca, 2011		Casos actius SPMF	% vertical actius	% horitzontal actius	Diligències SPMF	% vertical diligències	% horitzontal diligències
Àrees de Palma							
Palma	9 Sectors	763	54,93	1,07	140	32,18	0,2
Àrea de Tramuntana							
Mancomunitat Tramuntana							
Banyalbufar		0	0	0	0	0	0
Bunyola		1	0,07	0,08	0	0	0
Deià		0	0	0	0	0	0
Escorca		1	0,07	5,88	0	0	0
Esporles		1	0,07	0,1	0	0	0
Fornalutx		0	0	0	0	0	0
Estellencs		0	0	0	0	0	0
Puigpunyent		1	0,07	0,25	0	0	0
Sóller		16	1,15	0,69	5	1,15	0,21
Valldemosa		0	0	0	0	0	0
	Andratx	17	1,22	0,86	4	0,92	0,2
	Calvià	38	2,74	0,4	14	3,22	0,15
Àrea del Raiguer							
Mancomunitat del Raiguer							
Mareig		30	2,16	0,4	5	1,15	0,07
Alaró		8	0,58	0,72	0	0	0
Benissalem		6	0,43	0,36	0	0	0
Búger		0	0	0	0	0	0
Campanet		3	0,22	0,63	3	0,69	0,63
Consell		1	0,07	0,12	1	0,23	0,12
Lloseta		21	1,51	1,87	0	0	0
Mancor		0	0	0	0	0	0
Santa Maria		2	0,14	0,16	2	0,46	0,16
Selva		1	0,07	0,17	0	0	0
Inca		64	4,61	1,03	14	3,22	0,23
Àrea del Pla							
Mancomunitat del Pla							
Algaida		4	0,29	0,44	5	1,15	0,55
Ariany		1	0,07	0,79	2	0,46	1,57
Costitx		2	0,14	1,06	0	0	0
Lloret		5	0,36	2,3	0	0	0
Llubí		5	0,36	1,11	3	0,69	0,67
Maria		1	0,07	0,26	0	0	0
Montuïri		3	0,22	0,59	0	0	0
Petra		1	0,07	0,18	3	0,69	0,55
Santa Eugènia		1	0,07	0,3	0	0	0
Sant Joan		2	0,14	0,64	2	0,46	0,64
Sencelles		4	0,29	0,72	0	0	0
Sineu		6	0,43	0,89	3	0,69	0,45
Vilafranca		3	0,22	0,48	0	0	0
	Porrires	0	0	0	0	0	0
Àrea Nord							
	Alcúdia	21	1,51	0,59	6	1,38	0,17
	Muro	8	0,58	0,67	1	0,23	0,08
	Pollença	7	0,5	0,24	2	0,46	0,07
	Sa Pobla	8	0,58	0,29	9	2,07	0,33
	Sta. Margalida	10	0,72	0,5	2	0,46	0,1
Àrea de Llevant							
	Artà	12	0,86	0,84	1	0,23	0,07
	Capdepera	3	0,22	0,16	5	1,15	0,26
	Sant Llorenç	3	0,22	0,2	0	0	0
	Son Servera	16	1,15	0,72	5	1,15	0,23
	Manacor	75	5,4	0,94	21	4,83	0,26
Àrea del Migjorn							
	Llucmajor	67	4,82	0,97	18	4,14	0,26
	Campos	14	1,01	0,81	3	0,69	0,17
	Felanitx	20	1,44	0,59	12	2,76	0,36
	Santanyí	3	0,22	0,15	4	0,92	0,2
	Ses Salines	2	0,14	0,24	0	0	0

**Municipis amb més nombre de
Infants i Joves atesos als
serveis socials de
Mallorca, 2011.**

Municipis amb més proporció de Infants i Joves atesos als serveis de Mallorca el 2011, en relació a la població de 0-18 anys del propi municipi.

- Serveis socials comunitaris
- Servei Protecció al Menor i Família
- Renda Mínima Inserció
- Menors amb mesures judicials